

Dziennik Zachodni

Wywiad z ambasadorem Hejretem

To co nas łączy

Na Zjazd Wszechsłowiańskiego Komitetu

Warszawa (API) W związku z odbywającym się zjazdem plenum Komitetu Ogólnosłowiańskiego, ambasador Czechosłowacji udzielił przedstawicielowi API odpowiedzi na szereg pytań, dotyczących współpracy państw słowiańskich.

Spółeczeństwo polskie wita z radością delegację czechosłowacką, przybywającą do Warszawy na plenum Komitetu Ogólnosłowiańskiego. Idee słowiańskie były w Czechosłowacji zawsze bardzo żywe. Chcieliśmy prosić pana ambasadora o wypowiedzenie kilku zdań na temat tradycji idei słowiańskich w narodzie czeskim i słowackim.

— W skład delegacji czechosłowackiej, która przybywa do Warszawy — mówi amb. Hejret — wchodzi między innymi pp. Zdenek Nejedly, posłowie do parlamentu: Maxa, Vodicka, Szvernova, prof. Navranek i M. Chorvat. P. Zdenek Nejedly jest ministrem opieki społecznej rządu Republiki Czechosłowackiej i jednym z najwybitniejszych uczonych czeskich. Min. Nejedly poświęcił życie idei przyjaźni narodów słowiańskich. W czasie wojny przebywał w Związku Radzieckim, gdzie organizował pomoc dla Czechosłowacji. Min. Nejedly jest autorem monografii o Leninie i książki o walce narodów słowiańskich przeciw Niemcom, prócz tego znanym tłumaczem z języka rosyjskiego. To, że na czele delegacji czechosłowackiej stoi tak wybitny przedstawiciel społeczeństwa czeskiego, prezydent Czeskiej Akademii Nauki i Sztuki, a zarazem członek Rządu Republiki — mówi chyba samo za siebie. P. Maxa był przed wojną przedstawicielem dyplomatycznym Republiki w Sofii i Warszawie, a obecnie stoi na czele T-wa Przyjaźni Czechosłowacko-Polskiej. Tak samo wybitnymi działaczami społecznymi są pozostali

członkowie delegacji czechosłowackiej.

— Jeśli chodzi o ideę współpracy narodów słowiańskich — to ma ona w narodach czeskich i słowackich wielkie i sławne tradycje. Wspomnijmy, że chrześcijaństwo przyniesli do Czech Słowianie Cyryl i Metody — Czechy dały

kulturę chrześcijańską Polsce. Już w wiekach średnich pojawiły się usiłowania zjednoczenia słowiańszczyzny. Mieliśmy z Polską królewskie unie personalne. W wieku XIX po narodowym odrodzeniu Czechów, idea wszechsłowiańska stała się bardziej żywa niż kiedykolwiek. Przykładem

tego może być fakt, że pierwszy kongres słowiański odbył się w Pradze już w r. 1848. Będziemy niebawem święcić stulecie tego kongresu. W Pradze odbędzie się w przyszłym roku wielkie obchody i manifestacje, w których uczestniczyć będą wszystkie narody słowiańskie.

— W czym wyrażały się idee wszechsłowiańskie w przedwojennej Czechosłowacji?

— Praga stała się po pierwszej wojnie światowej ośrodkiem sławistyki — stwierdza amb. Hejret. Ukazały się u nas setki przeładów z wszystkich języków słowiańskich. Młodzież jugosłowiańska i bułgarska studiowała w Pradze. Prócz tego Praga była w praktyce centrum wszechsłowiańskiego życia kultu-

ralnego i ekonomicznego. Z drugiej strony Czechosłowacja była pierwszym z państw słowiańskich, które zrozumiało i uznało przed innymi doniosłość Wielkiej Rewolucji Październikowej. W okresie kryzysu monarchistycznego narody słowiańskie wykazały zrozumienie dla tragedii czechosłowackiej, jakkolwiek rządy faszystowskie przeszkadzały w wieloletnim ujawnieniu się rzeczywistych nastrojów i dążeń mas ludowych.

— Czy mógłby Pan Ambasador scharakteryzować w kilku słowach, jak kształtowała się polityka czechosłowacka w okresie wojny odnośnie spraw ogólnosłowiańskich?

— Należy stwierdzić — mówi amb. Hejret — że Czechosłowacja

od początku wojny liczyła na współpracę narodów słowiańskich. Szczególnej pomocy udzielił nam Związek Radziecki, gdzie powstały oddziały armii czechosłowackiej, walczące przy boku Czerwonej Armii tak samo, jak Wojsko Polskie. W Jugosławii w armii marsz. Tito Czechosłowacy mieli swoją odrębną brygadę. Z Polakami walczaliśmy ramię przy ramieniu przeciw Niemcom w Tobruku i w eskadrach lotniczych na zachodzie. Połączyły nas nie tylko wspólne cierpienia w obozach koncentracyjnych, gdzie Polacy współpracowali z Czechosłowakami — połączyło nas przede wszystkim braterstwo broni.

— Jak ocenia społeczeństwo czechosłowackie współpracę narodów słowiańskich i czego spodziewa się po tej współpracy?

— Łączy nas świadomość odradzającego się znowu, nie zagrożonego bynajmniej niebezpieczeństwa niemieckiego. To niebezpieczeństwo jest przede wszystkim groźne dla Polski i Czechosłowacji, jako dla krajów mających z Niemcami wspólne granice — mówi amb. Hejret. Obecnie granice Czechosłowacji z Niemcami i linia graniczna Polski na Odrze i Nysie — są wspólnym dobrem całej Słowiańszczyzny, zabezpieczeniem pokoju w Europie, potrzebnym dla odbudowy gospodarczej. Analogicznym czynnikiem łączącym są podobne ustroje państwowe naszych krajów, jak również konieczność zabezpieczenia zdobyczy społecznych, które osiągnęliśmy dzięki reformie rolnej i nacjonalizacji przemysłu.

(Ciąg dalszy na str. 2)

Z Sejmowej Komisji Gospodarczej

Odbudowa komunikacji i portów

Warszawa. (PAP.) Pod przewodnictwem pos. Zaleskiego (PSL) obradowała w dniu 12 bm. Sejmowa komisja planu gospodarczego, rozpatrując kolejny odcinek planu inwestycyjnego na rok bieżący: dział łączności, komunikacji i portów. Referował pos. Fijałkowski (S. D.).

Plan inwestycyjny zamyka się w dziedzinie komunikacji kwotą ponad 16 miliardów zł, do czego dochodzi jeszcze plan dodatkowy, związany z odbudową mostów zniszczonych przez tegoroczną powódź oraz z przekuciem linii

kolejowej ze Śląska do Przemysła.

Koleje mają w br. zadanie odbudowania 500 km. torów i 15 km. mostów, co pociąga za sobą b. poważne nakłady. Stosunkowo skromniejsza są wydatki na drogi kołowe, które ze względu na groźbę dekapitalizacji (niszczenie nawierzchni) — remontowane będą na głównych trasach.

Referent zwrócił uwagę na konieczność odbudowy mostu w Tczewie na Wiśle oraz odbudowy głównych warsztatów kolejowych. Należy również dołożyć starań, by za wszelką cenę był wykonany plan zakupu taboru kolejowego: 180 parowozów, 100 wagonów osobowych i 7.000 wagonów towarowych. Jak w związku z tym wyjaśnił następnie przedstawiciel CUP, dyr. Secomski, dzięki uzyskanym kredytom zagranicznym, plan zakupu taboru na rok bieżący będzie nawet przekroczony.

Investycje w dziedzinie poczty, a szczególnie — telekomunikacji są — zdaniem referenta — niewspółmierne w stosunku do ogromnych naszych potrzeb pod tym względem.

Przechodząc do omówienia zagadnień żeglugi i portów, pos. Fijałkowski przedstawił rozdział kredytów inwestycyjnych na po-

szczególne porty i zakomunikował komisji, że sejmowa komisja morska wypowiedziała się za zwiększeniem udziału Szczecina z 19 do 24% przy odpowiednim uszczupleniu udziału Gdyni i Gdańska. W wiązku z tym referent zgłosił szereg konkretnych wniosków o podwyższenie poszczególnych kwot w planie inwestycyjnym portowych, a m. in. o 20 milionów zł. dla Szkoły Morskiej w Szczecinie.

W dyskusji pierwszy przemawiał pos. Zukowski (PPS), twierdząc, iż sumy kredytów, przewidzianych w planie inwestycyjnym omawianego odcinka — są na ogół niewystarczające. Zdaniem mówcy, należy położyć szczególny nacisk na uwzględnienie potrzeb komunikacyjnych w dziedzinie połączeń z południem na północ oraz usprawnienia transportu przez Polskę w kierunku wschód-zachód.

Pos. inż. Kwiatkowski, pełnomocnik rządu do spraw Wybrzeża, omówił szeroko stan zniszczeń w portach polskich, dochodzący w momencie ich przejmowania do 100%, co znacznie przekracza największe zniszczenia w portach państw zachodnich. Mimo to, dotychczasowe osiągnięcia są imponujące. Gdynia—Gdańsk — to dziś czołowy port Bałtyku, a przewyższający pod względem wysokości obrotów — port w Hamburgu. Dla usprawnienia jednak zdolności przeładunkowej naszych portów w ujściu Wisły, szczególne znaczenie mają dalsze niezbędne inwestycje kolejowe. Stan zniszczeń Szczecina wymaga ogromnych nakładów finansowych dla jego odbudowy, z tego też względu nasze obecne możliwości zmuszają raczej do przyspieszenia odbudowy mniej zniszczonych portów w Gdyni i Gdańsku. Pos. Kwiatkowski zaakcentował ponadto konieczność wykorzystania obecnej dogodnej koniunktury dla portów polskich, które muszą jednak być konku-

rencyjnymi pod względem opłat — w stosunku do portów zagranicznych. Kończąc, pos. Kwiatkowski stwierdził, iż na tie powszechnych postępów odbudowy kraju, osiągnięcia nasze na Wybrzeżu należą do największych sukcesów w ogólnonarodowym wysiłku.

Następnie pos. Maciejewski (S. P.) mówił o potrzebach portu w Szczecinie. Pos. Kosydarski (Nowe Wyzwolenie) poruszył sprawę zaniedbań w dziedzinie regulacji Wisły. Poza tym, głos zabierali w dyskusji pos. pos.: Słezak (S. D.), Zaleski (PSL) oraz Fijałkowski (S. D.).

Świadeństwo prawdziwe

Delegacja Polaków z Afryki

Poznań (AP). W ostatnich dniach odleciała samolotem z powrotem do Afryki delegacja polska, która przybyła przed trzema tygodniami do kraju celem zapoznania się z warunkami naszego życia i omówienia wszystkich zagadnień związanych z repatriacją 17 tys. rodaków, żyjących dotąd w obozach Afryki wschodniej.

Delegaci odwiedzili kolejno Warszawę, Częstochowę, Kraków, Działdów, Katowice, Opole, Wrocław, Poznań, Szczecin, Gdańsk, Gdynię i Olsztyn, interesując się żywo warunkami życia i pracy w Polsce.

Reprezentanci Polonii Afrykańskiej stwierdzili, że wbrew kłamliwej propagandzie, szerzonej wciąż przez kółka reakcyjne wśród emigracji, wszyscy Polacy przebywający na obczyźnie winni jak najprędzej wrócić do kraju. „Więcej o tym — wyraził się jeden z delegatów — zamieszczać tam.

gdzie oczekuje się od nas z tęsknotą źródłowych i naocznie stwierdzonych informacji. Powiem wszystkim, że czas wielki wracać do Ojczyzny, która potrzebuje zahartowanych dłoni i gorących serc“.

Obrady

polsko-radzieckiej komisji

Warszawa. (PAP) W okresie między 3 a 10 czerwca br. odbyła się w Warszawie V-ta Sesja Polsko - Radzieckiej Komisji Mieszanej do spraw reparacji, na której rozpatrywano bieżące sprawy, związane z realizacją reparacji dla Polski.

Sesja przeprowadzona w atmosferze przyjaźni doprowadziła do rozwiązania szeregu spraw o znaczeniu praktycznym.

Naruszenie granicy

przez greckie siły zbrojne

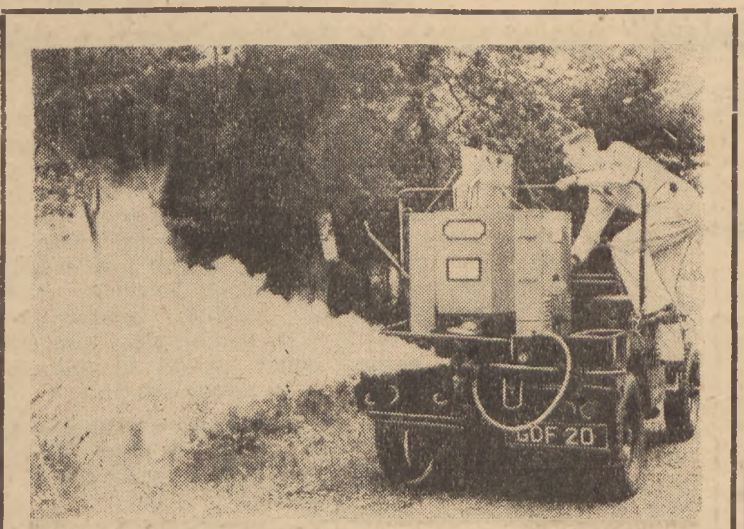
Białogród. (obsł. wł.) Dokonany wczoraj przez samoloty greckie przelot ponad granicznym terytorium jugosłowiańskim oraz atak na graniczne posterunki jugosłowiańskie, stanowią przedmiot licznych komentarzy sobotnich dzienników jugosłowiańskich. Organ partii komunistycznej „Borba“ stwierdza, że wczorajszy atak samolotów greckich jest dalszym przykładem prowokacji stosowanych przez obecny rząd grecki wobec Jugosławii. Dziennik „Politika“ omawiając incydent graniczny podkreśla, że ostatnie prowokacje greckie stanowią bezsprzeczne dowody na to, że działalność rządu greckiego przed-

stawia niebezpieczeństwo dla pokoju nie tylko państw sąsiednich, ale i wszystkich narodów bałkańskich. (pf)

Ateny. (obsł. wł.) Koła oficjalne Aten dementują — według informacji podanej przez korespondenta agencji France Presse — wiadomość, jakoby samoloty greckie miały dokonać przelotu nad jugosłowiańskim rejonem przygranicznym i zaatakować straż przygraniczną. Podczas ataku dwóch żołnierzy jugosłowiańskich miało ponieść śmierć. Greckie dzienniki lewicowe stwierdzają jednak możliwość tego rodzaju incydentu ze względu na prowadzone przez monarchistyczną armię rządową działania wojenne w rejonach przygranicznych. (pf)

Wymiana dokumentów
ratyfikacyjnych

Warszawa (PAP). W dniu 13 bm. odbyła się w Ministerstwie Spraw Zagranicznych wymiana dokumentów ratyfikacyjnych konwencji o współpracy intelektualnej pomiędzy Polską a Francją, podpisanej w Paryżu w dniu 19 lutego r. b. Wymiany dokonali: ze strony polskiej Minister Spraw Zagranicznych Zygmunt Modzelewski, ze strony francuskiej minister pełnomocny Louis Joxe, dyrektor departamentu na Quai d'Orsay. Przy wymianie obecni byli: minister pełnomocny Józef Wiktor Grosz, dyrektor protokołu dyplomatycznego Adam Gubrynowicz, wicedyrektor departamentu politycznego dr Tadeusz Chromiecki, dyrektor biura prawnego prof. dr Julian Makowski, charge d'affaires Francji w Warszawie p. Jean de Beausse i radca kulturalny ambasady francuskiej w Warszawie prof. Pierre Francastel.

Odcinek powieściowy
w poniedziałki, środy
i piątki

Anglicy stosują ostatnio gaz wytwarzany przez aparat typu „Tifa“ dla zwalczania szkodników niszczących zboże. Na zdjęciu widzimy samochód rozpylający gaz

Foto Keystone dla „Dziennika Zachodniego“

Sprawa obywatelstwa polskiego
ludności Ziem Zachodnich

Warszawa. (PAP) W związku z ostatecznym wysiedlaniem Niemców z Polski wynika konieczność bezzwłocznego zakończenia wszystkich spraw o stwierdzenie obywatelstwa polskiego osób stale zamieszkujących na Ziemiach Odzyskanych.

Ministerstwo Ziemi Odzyskanych zarządziło rozpoznanie i

zdecydowanie wszystkich wniosków o stwierdzenie polskiej przynależności narodowej lub o potwierdzeniu obywatelstwa polskiego w terminie do dnia 30 czerwca.

Wnioski, które na skutek zastrzeżeń znalazły się w urzędach wojewódzkich, winny być przekazane najpóźniej do dnia 20 czerwca urzędowi administracji o-

gólnej I instancji. Winny one być tam załatwione natychmiast, w każdym razie nie później niż w ciągu 10 dni od otrzymania ich z urzędu wojewódzkiego.

Wszystkie odwołania i zażalenia oraz sprawy wszczęte w trybie nadzoru, winny być zakończone najpóźniej do dnia 20 bm.

Program 3-letniego Planu Odbudowa gospodarcza Polski

Warsztawa. (PAP.) W dniu wczorajszym na sejmowej komisji planu gospodarczego poseł Jędrzychowski (PPR) wygłosił obszerny referat o projekcie ustawy o planie odbudowy gospodarczej Polski.

Na czoło tych zagadnień, które wywołują największą dyskusję, wysuwa się zagadnienie tempa odbudowy rolnictwa i przemysłu w Planie Trzyletnim.

Poseł Jędrzychowski stwierdza, że plan stawia sobie za zadanie poprawienie ogólnej powierzchni uprawnej w ciągu 3 lat do 95 procent powierzchni przedwojennej, a najcięższe zadania Plan stawia w zakresie uprawy roślin technicznych, w szczególności lnu i konopi oraz oleistych. W ciągu 3 lat produkcja żyta będzie podwojona, produkcja pszenicy, ziemniaków i buraków cukrowych wzrośnie o połowę. Cyfry porównawcze z planem francuskim, czeskosłowackim, bułgarskim wypadają na korzyść naszego tempa odbudowy produkcji rolniczej. Jedynie plan 5-letni radziecki wyprzedza nas pod tym względem.

W związku ze wzrostem pogłowia, Trzyletni Plan odbudowy gospodarczej przewiduje w przeliczeniu na głowę ludności — w mięsie — wzrost półtorakrotny w stosunku do stanu przedwojennego, w jajach wzrost o 20 proc., w mleku o 90 proc., w wełnie o 50 procent.

W zakresie produkcji hodowlanej polski plan przewiduje najszybsze tempo rozwoju z pośród wszystkich znanych nam planów.

Referent przewiduje, że samowystarczalność zbożową osiągniemy po zbiorach 1948 r.

Jeżeli chodzi o rolę przemysłu w Planie Trzyletnim, to ogólna wartość brutto produkcji przemysłowej państwowej, spółdzielczej i prywatnej ma wzrosnąć z 12,5 miliarda złotych przedwojennych w 1947 r. do 18,8 miliardów w r. 1949.

Mówca podkreśla, że plan przewiduje najszybsze tempo wzrostu produkcji spółdzielczej. Ustawa o planie odbudowy gospodarczej daje pierwszeństwo w początkowych latach wzrostowi produkcji podstawowych artykułów powszechnego użytku. Produkcja większości tych artykułów wzrośnie więcej niż trzykrotnie w porównaniu ze styczniem 1946 roku.

W porównaniu z planami innych państw, przewidziane tempo rozwoju naszej produkcji przemysłowej jest minimalnym tempem, gwarantującym podniesienie stopy życiowej pracujących warstw ludności powyżej poziomu przedwojennego.

Z poszczególnych gałęzi przemysłu, przemysł węglowy jako podstawa rozwoju całego planu i funkcjonowania całego przemysłu musi jak najintensywniej rozwijać produkcję. Rok 1949 da pro-

dukcję 77,5 milionów ton, czyli 203 proc. w stosunku do 1938 r. Z ilości tej 28,5 miliona ton wyprodukowanych zostanie na Ziemiach Odzyskanych.

Na odcinku paliw płynnych plan przewiduje wzrost wydobycia ropy o 67,1 proc. W stosunku do roku 1946 nie pokryje to w całości zapotrzebowania. Na uwagę zasługuje fakt zapoczątkowania w 1949 r. produkcji benzyny syntetycznej. Ostatnio opublikowane wyniki poszukiwań geologicznych pozwalają mieć nadzieję co do przyszłego wzrostu produkcji paliw płynnych.

Paliwa płynne

Produkcja energii elektrycznej już dziś przekracza produkcję Polski przedwojennej. Produkcja ta będzie dalej wzrastać.

W dziedzinie wydobycia rud żelaznych osiągniemy w roku 1946 około połowy produkcji przedwojennej. Plan przewiduje

podwojenie tego wydobycia w roku 1949, co będzie się równało 97 proc. wydobycia przedwojennego.

W dziedzinie hutnictwa żelaznego mamy dysproporcję pomiędzy produkcją surowicy żelaznej i stali surowej, a produkcją wyrobów walcowych. W cynku i ołowiu nastąpi osiągnięcie produkcji przedwojennej, natomiast w kadmie i blaszce cynkowej nastąpi przekroczenie produkcji przedwojennej o ponad 100 proc.

W przemyśle metalowym najsilniejszy wzrost, w porównaniu z okresem przedwojennym, wykazuje produkcja wagonów towarowych, parowozów i drzewa oraz narzędzi rolniczych. Na uwagę zasługuje stokrotny w stosunku do roku 1946 wzrost produkcji wagonów osobowych, zapoczątkowanie w roku 1947 produkcji tramwajów i traktorów oraz zapoczątkowanie w roku 1948 produkcji samochodów ciężarowych.

W zakresie przemysłu elektro-

technicznego Plan Trzyletni przewiduje dwukrotne zwiększenie produkcji żarówek w porównaniu z okresem przedwojennym oraz ponad dwukrotne zwiększenie produkcji maszyn elektrycznych. W zakresie przemysłu chemicznego plan przewiduje wzrost produkcji w stosunku do 1938 r. nawozów fosforowych o 159 proc. i azotowych o 139 proc. oraz sody kaustycznej o 167 proc. i sody amoniakalnej o 130 proc.

W dziedzinie przemysłu włókienniczego, w roku 1949 produkcja wyrobów wełnianych ma osiągnąć stan przedwojenny, a tkanin wełnianych — przewyższyć o 50 proc. poziom przedwojenny. Tkaniny włókiennicze stanowią również artykuł eksportowy, wyrównujący koszty importu surowców.

Przemysł skórzan

Produkcja przemysłu skórzanego ze względu na brak surowca znajduje się na niskim po-

ziomiu w porównaniu z okresem przedwojennym.

W dziedzinie produkcji papieru już w 1947 roku osiągniemy prawie przedwojenny poziom produkcji. Produkcja ta będzie dalej powoli wzrastać.

Z produkcji monopolowej w 1949 r. produkcja soli ma osiągnąć 85 proc. poziomu przedwojennego, co pozwoli osiągnąć nadwyżkę na niewielki eksport.

Produkcja spirytusu surowego zwiększy się o 22 proc. w porównaniu z produkcją przedwojenną i odpowiednio zwiększy się produkcja spódy.

Produkcja monopolu tytoniowego wzrośnie w 1949 r. w porównaniu do 1938 r. w zakresie papierosów o 84 proc. Powierzchnia uprawy tytoniu wzrosła już w 1946 r. prawie 3 krotnie w porównaniu do powierzchni przedwojennej, a plan przewiduje jej dalszy wzrost.

Produkcja monopolu zapalcza- nego osiągnęła już w 1946 r. poziom o 78 proc. wyższy niż w 1939 roku. W 1939 r. osiągniemy prawie 3 krotnie zwiększenie krajowego spódy zapalek. W wolnej Polsce nikt nie będzie musiał dzielić zapalek na czworo.

Referent przechodzi następnie do omówienia planowych wydatków na cele zdrowia i opieki społecznej oraz oświaty i nauki. Cyfry odnoszące się do tych działów świadczą jak wielką wagę państwo nasze przywiązuje do zdrowia i jego potrzeb. Plan przewiduje duże tempo rozwoju instytucji opieki społecznej szczególnie w dziedzinie opieki nad dziećmi. Polepszy się znacznie również opieka lekarska a zwłaszcza opieka nad inwalidami.

W dziedzinie szkolnictwa powszechnego przewiduje się wzrost ilości szkół oraz liczby nauczycieli i uczniów. Liczba uczniów wzrośnie również w szkolnictwie średnim.

W dziedzinie szkolnictwa wyższego, przy stabilizacji ilości

szkół, przewiduje się wzrost ilości katedr oraz liczby profesorów docentów oraz studentów. Ponadto wzrośnie liczba szkół wyższych nie-akademickich oraz ilości bibliotek i ksiązek.

Poseł Jędrzychowski omówił następnie sprawy obrotu towarowego z zagranicą. Cyfry w tym zakresie nie budzą wątpliwości. Wywóz ma wynosić 338 milionów dolarów, przywóz — 729 milionów dolarów. Bieżące saldo wyniesie ma 391 milionów dolarów. Bieżące saldo bilansu handlowego powinno być pokryte nadwyżką bilansu płatniczego.

Realizacja planu importowego wymaga uwielokrotnienia wysiłku w tej dziedzinie, a przede wszystkim rozbudowy aparatu handlowego zagranicznego.

Przechodząc do zagadnień gospodarki finansowej mówca podkreśla, że osiągnięta równowaga budżetu państwowego stanowi jedną z gwarancji pomyślnego wykonania planu odbudowy gospodarczej. Sporządzenie państwowego planu finansowego obejmującego całokształt finansów sektora publicznego będzie dalszym krokiem na drodze wzmożenia naszej gospodarki planowej od strony finansów.

Na to, aby mogło być spełnione podstawowe zadanie planu podniesienia stopy życiowej mas pracujących, potrzebne są dwa warunki:

1. wzrost dochodu narodowego
2. właściwy i sprawiedliwy podział tego dochodu.

Plan przewiduje w 1949 r. wzrost dochodu narodowego o około 13 % powyżej poziomu z 1938 r. Właściwy podział dochodu narodowego zapewnić może właściwa polityka cen i płac. Rzeczywista poprawa stopy życiowej mas pracujących będzie zależała od wyników walki o uzdrowienie i uporządkowanie stosunków w handlu i usprawnienie systemu podatkowego.

Posiedzenie Sejmu

Warszawa. (PAP.) Biuro Sejmu Ustawodawczego R.P. zawiadamia, że posiedzenie Sejmu odbędzie się we czwartek, dnia 19 czerwca br. o godz. 16.

Opinia o rządzie de Gasperi'ego

„Kapitulacja przed spekulantami“

Rzym (PAP). We włoskim Zgromadzeniu Konstytucyjnym odbyła się dyskusja nad deklaracją rządu de Gasperi. Jako pierwszy mówca zabrał głos poseł Meuccio Ruini, który domagał się zmniejszenia wydatków na cele wojskowe.

Stany Zjednoczone prawdopodobnie zaproponują Włochom pożyczkę, oświadczył mówca, lecz

uczynią to wtedy, kiedy będą uważały to za wygodne dla siebie. Nie należy zbyt opierać się na nadziei na pomoc amerykańską. Dotychczas według obliczeń najbardziej optymistycznych Stany Zjednoczone udzieliły Włochom pomocy na sumę 142 miliardów dolarów. Nie należy jednak zapominać, że Stany Zjednoczone otrzymały z Włoch w towarach

w postaci pracy jeńców wojennych przeszło 2 miliardy dolarów.

Następnie mówca, Vittorio Fau (Partia Czynu) oświadczył, że rząd de Gasperi jest wyrazem „kapitulacji przed spekulantami“. Rząd ten nie jest w stanie obronić interesów kraju.

Dyskusja nad deklaracją rządu de Gasperi potrwa kilka dni. Do głosu zapisało się już 75 mówców. W tej liczbie przywódcy wszystkich grup parlamentarnych. Prasa demokratyczna zdecydowanie prowadzi kampanię przeciw premierowi de Gasperi, jako temu, który spowodował rozłam w jednolitym froncie republikańskim.

Repatrianci z Brazylii w Dziedzicach

Po 35 latach tułaczki wracają do kraju

Dziedzice. (tel. wł.) Wczoraj z południa przybył na punkt etapowy w Dziedzicach transport repatriantów pod kierownictwem p. Stanisława Spasowskiego i pod opieką lekarską dr. Zienkiewicz i dr. Natalii Berezki.

Przybyło nim 527 osób, w tym 218 mężczyzn, 227 kobiet i 82 dzieci. Skład transportu przedstawia się jak następuje: 204 osoby z obozu Cinecitta z Włoch, 210 osób z Indii oraz 113 osób dołączonych z Genui — reemigrantów z Brazylii. Transport wioził również 29 repatriantów czeskich, których wysadził w Pradze.

Grupa brazylijska składa się z 15 żołnierzy frontowych, którzy z Anglii wrócili do Brazylii, a następnie wracali do Polski. Reszta to polscy emigranci z Brazylii, mieszkający tam 10, a nawet 35 lat. Są to rodziny rolnicze, z dużą ilością dzieci, którzy mieszkali w stanie Parana lub Sao Paulo, w miejscowościach Morska Wola (kolo-

nia polska) i Joaquim — Tawora. Wśród przybyłych znajduje się również znany botanik i badacz flory brazylijskiej, dr. Maczewski. Przybyli narzekają na straszne warunki bytowania w Brazylii. Po 20 latach pracy nie posiadają nic, tak, że resztki rzeczy, sprzedawszy za bezcen, zdecydowali się na powrót do kraju.

Wallace kandyduje na prezydenta

Los Angeles (API). Henry Wallace, b. wiceprezydent Stanów Zjednoczonych, kandyduje będzie na prezydenta w wyborach 1948 roku. W Los Angeles organizuje się już komitet wyborczy. Wallace będzie kandydował w Kalifornii i innych Stanach.

Sam Wallace, przebywający obecnie w N. Jorku odmówił komentarzy na temat tej wiadomości, którą podaje dziś „Los Angeles Times“.

dyr. Secomski, udzielił szeregu wyjaśnień, głównie w związku z akcją siewną oraz postępiami likwidacji odłogów.

To co nas łączy

(Dokończenie ze strony 1-ej)

— Jeśli chodzi o stosunki polsko-czechosłowackie, to należy zauważyć, że już w najbliższym czasie podpiszemy szereg umów ekonomicznych. Specjalna umowa o współpracy kulturalnej przyczyni się niewątpliwie do dalszego zacieśnienia naszych braterskich stosunków. W skali ogólnosłowiańskiej połączni już jesteśmy szeregiem traktatów i umów ze Związkiem Radzieckim, Jugosławią i Bułgarią.

Idea współpracy słowiańskiej — kończy amb. Hejret — jest realizowana w narodach czeskich i słowackich z największą radością. Nie jest naszym celem tworzenie jakiegos bloku. Chodzi tylko o akcję, która umożliwi współpracę narodów, bliskich sobie przeszłością historyczną, tradycjami, kulturą i umową. — Narody słowiańskie jednocząc się pomagają dziełu zabezpieczenia pokoju w Europie i dążą do takiego samego zbliżenia z innymi, demokratycznymi miłującymi pokój narodami.

Warszawa (PAP). W dniu 15

bm. — w pierwszym dniu obrad plenum Komitetu Ogólnosłowiańskiego — o godz. 16 po poł. na Stadionie Wojska Polskiego odbędą się zawody sportowe, na które przybędą przedstawiciele przybyłych do Polski delegacji słowiańskich. W godzinach wieczornych tego dnia min. spraw zagranicznych Zygmunt Modzelewski wyda przyjęcie na cześć delegacji.

W drugim dniu — 16 bm. po obradach goście obecni będą na przedstawieniu w Teatrze Polskim, po czym udadzą się na przyjęcie, wydane na ich cześć przez ambasade jugosłowiańską w Warszawie. 17 bm. po obradach, o godz. 16 odbędzie się w sali „Roma“ w Warszawie wielki wiec z udziałem wszystkich delegacji, po czym o godz. 18 gen. Masłaric w imieniu Komitetu Ogólnosłowiańskiego złoży wieniec na grobie śp. gen. Karola Świerczewskiego. Wieczorem goście uczestniczyć będą w otwarciu Klubu przy Towarzystwie „Przyjaźni Polsko-Radzieckiej“. W dniu 18 bm. nastąpi zakończenie obrad

plenum Komitetu, po czym odbędzie się przyjęcie u Premiera Rządu R. P.

W dniu 19 bm. delegaci udadzą się w kilkodzienną podróż po całej Polsce. Warszawa (PAP). Dnia 13 bm. przewodniczący Ogólnosłowiańskiego Komitetu generał-major Bozidar Maslaric oraz sekretarz generalny Komitetu pułkownik gwardii Walenty Moczałow w towarzystwie sekretarza generalnego Komitetu Słowiańskiego w Polsce wicemin. St. Trojanowskiego złożyli o godz. 12 wizytę ministrowi spraw zagranicznych Zygmuntowi Modzelewskiemu. W godzinach popołudniowych goście zagraniczni zwiedzili stolicę.

O godz. 14 premier Józef Cyrankiewicz przyjął na audiencji w Prezydium Rady Ministrów przedstawicieli plenum Komitetu Ogólnosłowiańskiego w osobach przewodniczącego gen. Maslarica i sekretarza generalnego płk. gwardii Moczałowa, którym towarzystwem sekretarz generalny Komitetu Słowiańskiego w Polsce wiceminister Trojanowski.

14 miliardów zł na odbudowę wsi Likwidacja odłogów

Warszawa (PAP). W dniu 12 Sejmowa Komisja Planu Gospodarczego kontynuowała pod przewodnictwem posła Cieślaka (SL) prace nad planem inwestycyjnym. Poseł Podrygała (SL) referował dział rolnictwa i leśnictwa.

Pomoc dla gospodarstw zniszczonych i powstałych z parcelacji przewidziana jest w planach inwestycyjnych Min. Rolnictwa, Min. Ziemi Odzyskanych i Min. Odbudowy. Ziemi Odzyskane otrzymają na ten cel 2,7 miliarda zł. Min. Odbudowy przewiduje 1,840 milionów na odbudowę i remonty oraz 561 milionów na budowę zagrod poparcelacyjnych, uwzględniając zarówno teren Ziemi Odzyskanych, jak i obszary przyczółkowe.

Wydatki na Państwowe Nieruchomości Ziemske zmierzają przede wszystkim do podniesienia dochodowości tych majątków. Na cele akcji likwidacji odłogów — plan przewiduje 2 miliardy zł, które umożliwią zakup traktorów, uprawy dla koni z importu, ziarna siewnego i opłacenie robocizny. 1050 milionów zł po-

chlona inwestycje w zakresie melioracji. W tym dziale uwzględnia się m. in. akcję przeciwpowodziową oraz odwodnienie Żuław. Łącznie plan inwestycyjny Min. Rolnictwa zamyka się kwotą 7,083 milionów zł, z czego 2,704 miliony zł. na ziemie dawne i 4,379 milionów zł. na Ziemi Odzyskane. Ponadto Min. Ziemi Odzyskanych zainwestuje na rzecz wsi 2,800 milionów zł. Min. Odbudowy 2,342 miliony zł. spółdzielczość — 422 miliony zł. i Min. Oświaty — 82 miliony zł. Pośrednio na rzecz wsi i rolnictwa świadczyć będą inwestycje: Min. Przemysłu (elektryfikacja wsi, przemysł maszyn rolniczych i młynarskich, przemysł nawozów sztucznych) w kwocie 1,055 mil. zł. dalej Min. A. prowizacji (przetwórstwo) około 350 mil. zł. i spółdzielczość (mleczarstwo przetwórstwo oraz obrót produktami rolnymi i hodowlanymi) — 460 mil. zł. W ten sposób ogólna suma przeznaczona na inwestycje bezpośrednie i pośrednie dla rolnictwa i wsi przekracza 14,6 miliarda zł.

Referent w swych wnioskach wypowiedział się m. in. za scaleniem przemysłu rolnego. W dyskusji zabierali głos posłowie: Załęski (PSL), Żukowski (PPS) i Cieślak (SL). Przedstawiciel CUP,

Warszawa (PAP). Komisja Centralna Związków Zawodowych opracowała wytyczne organizacyjne akcji walki z drożyzną. Podstawą tych wytycznych jest dyskusja i uchwały rozszerzonego plenarnego posiedzenia KCZZ z dnia 3 i 4 czerwca br.

KCZZ ustalił liczbę kontrolerów społecznych dla poszczególnych województw m. in. dla Warszawy — 1.000 osób, dla woj. poznańskiego — 1.000 osób, dla Górnego Śląska — 2.500 osób dla woj. krakowskiego — 1.000 osób. Łącznie dla całego kraju przewidziano — 14.800 kontrolerów społecznych.

KCZZ poleca zorganizowanie przez powiatowe rady związków zawodowych, oddziały związków i przez poszczególne zakłady pracy — komitetów do walki z dro-

żyzną. Komitety takie w PRZZ w oddziałach związków zawodowych mianują prezydium PRZZ i prezydium zarządów oddziałów ZZ, natomiast komitety w poszczególnych zakładach pracy winny być wybierane przez walne zebrania załogi, lub zebrania poszczególnych oddziałów w większych fabrykach. Komitety przy PRZZ kierują i kontrolują całą działalność na terenie powiatu, a komitet przy zarządzie oddziału czyni to samo na terenie wszystkich zakładów pracy, wchodzących w skład danego oddziału. Zadaniem komitetów walki z drożyzną w poszczególnych zakładach pracy jest wyznaczenie kandydatów na kontrolerów, a przede wszystkim werbowanie fachowców branżowych. Ponadto komitety te winny: przyjmować meldunki o faktach pobierania

wysokich cen i przysyłać te meldunki do społecznych komisji kontroli cen zapoznać ogół obywateli z obowiązkowymi cenami po przez gazetkę fabryczną lub zakładową, względnie przez specjalne ogłoszenie, organizować na swoim terenie sprawozdania społecznych komitetów kontroli cen, organizacji handlowych jak PCH, spółdzielnie i inne ekspozytury komisji specjalnych do walki z nadwyżkami.

Do wszystkich komitetów należy powołać kobiety pracujące, żony i córki robotników i pracowników.

Do społecznych komisji kontroli cen i do innych wyżej wymienionych komisji KCZZ zaleca desygnować poważnych działaczy związkowych. Ponadto aby pomóc delegatom komisji

specjalnych do walki z nadwyżkami w akcji szkoleniowej, ruch zawodowy winien oddawać do dyspozycji kursów lokalne związki, i wyrobiony społecznie aktyw związków jako prelegentów kursu.

KCZZ poleca ponadto rozwinąć akcję masową przy pomocy zgromadzeń w zakładach pracy i konferencji, których zadaniem będzie mobilizacja mas pracujących do jak najszerszego udziału w walce z drożyzną.

KCZZ wzywa wszystkie instancje związkowe do dokładnego wykonania powyższych poleceń w kampanii walki z drożyzną, która stanowi jedno z najważniejszych zadań stojących przed związkami zawodowymi, w kampanii, która przy wykonaniu jej doprowadzi do poprawienia bytu mas pracujących.

Jak Zw. Zawodowe będą walczyć z drożyzną?

2500 kontrolerów społecznych w województwie śląsko-dąbrowskim

Jan Rakoczy

Od specjalnego wysłannika „Dziennika Zachodniego“

»Stolica« zachodnich Niemiec

Frankfurt nad Menem

Ostateczna decyzja urzędnicza we Frankfurcie nad Menem siedzi w rękach niemieckiej dwustrefowej rady gospodarczej dla angielskiej i amerykańskiej strefy okupacyjnej wprowadzić dotąd jeszcze nie zapadła, niemniej jednak wydaje się, że i tym razem Anglii ustąpią na rzecz Amerykanów. Tym samym nie jakieś miasto z angielskiej strefy okupacyjnej, ale właśnie Frankfurt zostanie „stolicą Niemiec zachodnich“, względnie „Niemiec anglo-amerykańskich“, jak to się zwykło tutaj mówić. Do Frankfurtu wówczas przeniesione zostałyby wszystkie najwyższe dwustrefowe urzędy gospodarcze, które obecnie rozrzucone są po całych zachodnich Niemczech. Urząd dla spraw żywności mieści się bowiem w Sztutgarcie, transport — w Bielefeld, centrala ekonomiczna w Minden, a urzędy komunikacji, finansów i administracji wewnętrznej — we Frankfurcie. Istnieje również zamiar, aby w przyszłości posiedzenia rady premierów ze stref anglo-amerykańskich odbywały się również we Frankfurcie. Wówczas miasto to stałoby się praktycznie siedzibą „rządu politycznego“, bo za taką uważa się rada premierów, oraz siedzibą „rządu gospodarczego Niemiec zachodnich“, jaką niewątpliwie będzie dwustrefowa rada gospodarcza.

I nie dziwnego, że w tej sytuacji Frankfurt budzi coraz większe zainteresowanie. Dawne miasto koronacyjne świętego imperium rzymskiego, poprzez „miasto wystaw i bankierów“, następnie „miasto Goethego“, a w końcu za czasów hitlerowskich „miasto niemieckiego rzemiosła“, bo tak je kazał nazwać Hitler, dzisiaj jest „miastem GLS-ów“ (popularne określenie żołnierzy amerykańskich), których spotyka się tutaj pełno na każdym kroku. Dziś Frankfurt, zanim zostanie stolicą „zachodniego rządu

niemieckiego“, jest tylko stolicą jednego z trzech państw amerykańskiej strefy okupacyjnej, tj. Hesji. Frankfurt liczy obecnie tak jak w roku 1945 około 350.000 mieszkańców. 12.000.000 m² gruntu — to „wynik“ mądrej i przewidującej polityki Führera. 40% budynków miejskich jest prawie całkowicie zniszczonych i nie daje się do odbudowy, a 25% jest uszkodzonych na tyle, że można szkody naprawić. Całe stw. stare miasto, z którego dumni byli frankfurtycy, leży w gruzach. Natomiast, i to jest bardzo charakterystyczne, w czasie działań wojennych nie uciepiała zupełnie twierdza niemieckiego przemysłu zbrojeniowego. Ołbrzymi budynek I. G. Farbenindustrie o 500 pokojach, w którym obecnie urzęduje EUCOM (skrót dla European Command — dowództwo wojsk amerykańskich w Europie) nie uciepiał zupełnie na skutek działań wojennych. Również dworzec główny, który jest wielkim węzłem komunikacyjnym, nie doznał żadnych uszkodzeń, a okoliczny ciężki przemysł pracuje już pełną parą!

Plotki

Prezydentem miasta jest Kolb (SPD), który w niczym nie przypomina „głodującego Niemca“, a przeciwnie — z kilkoma podbródkami i wagą ponad 100 kg jest właśnie typowym dla swej nacji. Premierem Christian Stock, również z SPD, a jedynym ministrem, który w Frankfurcie przeżył wszystkich dotychczasowych premierów Hesji — to minister denacyfikacji, Gottlieb Rinder. Rząd Hesji stworzony został na podstawie koalicji między SPD

Zawsze ci sami

Ludność Frankfurtu, mimo stałego narzekania i opowieści o wielkiej biedzie, ubrana jest dostojnie i nie wskazuje na to, aby istotnie odczuwała dotkliwe jakieś braki. Na skutek zniszczeń wojennych Frankfurt cierpi na brak mieszkań. Pod tym względem miasto to nie jest wyjątkiem w Europie. Ludność Frankfurtu w odróżnieniu od mieszkańców Monachium lub Hamburga cechuje zupełny bezwład.

(Sozialdemokratische Partei Deutschlands) i CDU (Christlich Demokratische Union). Schumacherowska SPD jest tutaj partią posiadającą znaczne wpływy. Pozostałe dwie partie LDP (Liberal Demokratische Partei) i KPD (Komunistische Partei Deutschlands) nie posiadają swoich ministrów w rządzie.

W Hesji aż się roi od plotek. — Nie wiadomo, kto je przygotowuje i kto je wypuszcza w świat. Zródła łatwo się co prawda domyślać. Robią to byli hitlerowcy, którzy dzięki łagodnej denacyfikacji jeszcze dotąd są na wolności. Ci plotkują oczywiście o wojnie. Plotki na ten temat są jak najbardziej fantastyczne. A więc — „Grecja i Turcja zajęte zostały przez ZSRR“, „Niemcy niedługo będą potrzebni Amerykanom“ itp.

Jeden z frankfurckich urzędników pokazywał mi kwestionariusz, który, rzekomo na polecenie władz okupacyjnych, mieli w ciągu 24 godzin wypełnić wszyscy byli żołnierze Luftwaffe i lotnicy podwodnych.

Odnosnie wschodniej granicy Niemcy wysuwają najrozmaitsze projekty i snują najrozmaitsze przypuszczenia. Oto przykład: „Śląsk winien być umiędzynarodowiony i tworzyć na państwo buforowe między Niemcami a Polską...“

1940 r. przewidywaliśmy żałosny koniec wojny. Oczywiście nikt z nich nie ponosi żadnej odpowiedzialności za wojnę i za wszystkie zbrodnie, jakie w tym okresie zostały popełnione, a winę za to wszystko ponoszą właśnie Alianci, którzy „nie dość energicznie występowali przeciw Hitlerowi i pozwolili mu tak długo pozostać przy władzy“.

Bogata wieś

W rozmowach z Niemcami niejednokrotnie powracaliśmy do tak reklamowanego przez Niemców głodu. Wszyscy tutaj zgodni są, że niemiecka wieś posiada nadmiar żywności i że tej żywności nie dostarcza do miast. Kontyngenty, nałożone na rolników, są o 50% niższe od kontyngentów, jakie pobierano za czasów hitlerizmu. Wiesz za marki nie sprzedaje. Tylko towar za towar. Toteż tłumaczą, że najbogatszą war-

stwa ludności w Niemczech są obecnie rolnicy, którym do pełnego szczęścia potrzeba „tylko dywanów do obór i złotych kolczyków dla świń“.

Amerykanie znowu, z którymś mówilem na temat sytuacji żywnościowej Rzeszy uważają, że raczej, które otrzymują Niemcy na kartki są wystarczające, a niektórzy wprost oświadcza, że wszystkie opowiadki o głodzie i niedostatku niemieckim są tylko naszym wymysłem.

„W Niemczech jest dość żywności — mówił mi Amerykanin — ale wszystko idzie na czarny rynek. Znam wypadek, kiedy jeden z moich kolegów w ciągu dwóch godzin, częstując chłopów papierosami, nabył niemal tonę żywności“.

Inni znowu mówili, że Niemcy nie umieją się gospodarzyć, że w Hanau wyrzucono do śmietników tysiące kilogramów sera, a w innych magazynach gniły całe wagony ziemniaków, których teraz odczuwa się brak.

Czarny rynek

Ruch na czarnym rynku w Frankfurcie jest raczej słaby. Aktywność tego rynku została podcięta na skutek nagłej wymiany dolara okupacyjnego, której dokonano przed kilku tygodniami. Pewnej nocy zapadła decyzja, że t.zw. „skrypsy“ zostaną wycofane z obiegu i zastąpione nową walutą. Przy czym żołnierzom i oficerom wolno było wymienić tylko te dolary, które mieli przy sobie, a od osób cywilnych pieniędzy w ogóle do wymiany nie przyjmowano. Był to niesłychany cios dla wszystkich handlarzy czarnego rynku.

Wyjścia z koszar zostały zamknięte, żołnierzom w ciągu jednej godziny wymieniono dolary okupacyjne, a po tym terminie żadnych pieniędzy więcej do wymiany nie przyjmowano. W ten sposób jeden z kupców czarnego rynku stracił 20.000 dolarów i powiesił się, inny, który stracił 7.000 dolarów, zwirował.

Ceny na czarnym rynku są wysokie: kilogram masła — 500 marek, chleb — 40 marek, pudełko papierosów — 110 marek, jajko — 10, cukier — 160 marek, mięso — 160 marek za kilogram.

We Frankfurcie tak jak i w innych miastach niemieckich kwitnie biurokracja. Liczba urzędników miejskich wzrosła w porównaniu do stanu przedwo-

Plantacje jarzyn na gruzach zniszczonego Frankfurtu
Associated Press Foto dla „Dziennika Zachodniego“.

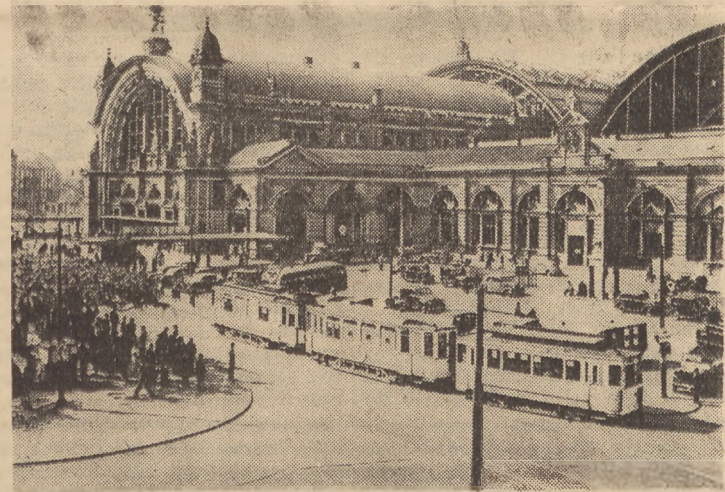
jennego o 100%. Ludność narzeka, że władze „wciąż coś nowego zarządzają, zabraniają, rejestrują i klasyfikują“.

Ostatnio opracowano dla Frankfurtu plan odbudowy, który przewiduje w pierwszym rzędzie nie tylko budowę mieszkań, ale również i odbudowę zniszczonych zabytków historycznych. W akcji tej biorą także udział i Amerykanie. Wobec projektu przeniesienia do Frankfurtu aż pięciu urzędów, zachodzi konieczność znalezienia pomieszczenia dla Anglików i Amerykanów oraz 15.000 Niemców, którzy mają urzędować w „stolicy zachodnich Niemiec“.

Ruch na ulicach bardzo duży. Policjanci ubrani w białe marynarki, białe czapki, białe rękawiczki oraz ciemne spodnie — regulują ruch.

Ostatnio zniesiono bardzo wygodne i przyjemne t.zw. wagony „tylko dla Amerykanów“, które były przyłączone do każdego niemieckiego pociągu, a z których korzystali mogli wszyscy cudzoziemcy. Teraz aliancki żołnierz i cudzoziemiec mogą jechać albo w specjalnych amerykańskich pociągach, gdzie za przejazd trzeba płacić dolarami, albo w zwykłych, ale za to zawsze przeładowanych pociągach niemieckich.

Jan Rakoczy

Dworzec we Frankfurcie nad Menem jest dzisiaj węzłowym punktem komunikacyjnym w strefach anglosaskich.
Associated Press Foto dla „Dziennika Zachodniego“.

niemieckiego“, jest tylko stolicą jednego z trzech państw amerykańskiej strefy okupacyjnej, tj. Hesji. Frankfurt liczy obecnie tak jak w roku 1945 około 350.000 mieszkańców. 12.000.000 m² gruntu — to „wynik“ mądrej i przewidującej polityki Führera. 40% budynków miejskich jest prawie całkowicie zniszczonych i nie

O pracy tutaj nikt nie mówi i nie myśli.

Na ulicy, w tramwaju czy pociągu rozmowy obracają się zawsze dookoła jednego i tych samych tematów, że kiedyś było lepiej, że Amerykanie nie dotrzymali tej albo tamtej obietnicy, że „my wszyscy byliśmy przeciwnikami Hitlera i już w

Zaćmienie słońca w dżungli

Miliony dolarów za minutę eksperymentów

Najwybitniejsi astronomowie i fizycy 20 państw przeżyli 20 maja w dżungli brazylijskiej 3 minuty niezwykłego napięcia: między godziną 9,34 i 6 sekund a godziną 9,38 i 6 sekund nastąpiło pełne zaćmienie słońca. Pierwsza faza zaćmienia rozpoczęła się o 8,22. O godzinie 11,06 cudowne zjawisko zakończyło się.

Od tygodni i miesięcy dokonywano tu prób przy pomocy nie-

zliczonych ilości aparatów, teleskopów, spektrografów i specjalnych urządzeń fotograficznych. Po to, aby w ciągu 3 minut i 48 sekund mógł dociec tajemnic, które dotychczas jeszcze w sobie kryje światło słoneczne.

DROGA CIENIA

Główny punkt obserwacyjny znajdował się o 12 minut na południe od 17 równoleżnika i 41 minut na zachód od 41 południka. Ta kwatery główna mieściła się w Araxa w stanie Minasgerais. Znajdowały się tam między innymi ekspedycja radziecka, szwedzka i fińska. Ekspedycja Stanów Zjednoczonych, zbudowała swą stację obserwacyjną w odległości 20 km od miasta Bocaiuva, 640 km na północ od Rio de Janeiro. Wyposażenie tej jednej tylko stacji kosztowało prawie pół miliona dolarów. Wybudowano tu nawet specjalne lotnisko, by sprzęt cały sprowadzić drogą powietrzną.

Pas zaćmienia o szerokości 166 km, przebiegał od Santiago de Chile w kierunku północno-wschodnim poprzez południową Amerykę, południową część Atlantydy do Afryki.

CZY TEORIA EINSTEINA JEST ŚLUSZNA?

Nad tym głowią się już wszyscy fizycy całego świata od dziesiętnych lat i to było jednym z głównych zagadnień, które to zaćmienie słońca miało rozwiązać. Chodziło mianowicie o wykazanie słuszności twierdzenia Einsteina, mieszczącego się w jego teorii względności, że promienie świetlne ulegają odchyleniu w polu grawitacyjnym. Oznacza to,

że światło podlega wpływowi siły ciężkiej, czyli, że musi posiadać pewną wagę!

Odchylenie jest — według Einsteina — bardzo małe, wynosi za ledwie 1/2000 stopnia. Choć dotychczasowe badania potwierdziły słuszność tej hipotezy jakościowo, to nie udało się jednak sprawdzić, czy obliczenia odpowiadają rzeczywistości. Tylko przy pełnym zaćmieniu słońca możliwe są próby sprawdzenia tego: uwidoczniają się wtedy blisko słońca położone gwiazdy, których światło przebiega w niewielkiej odległości od olbrzymiej masy słonecznej. Wskutek — wynikającego z teorii — zniekształcenia toru ich promieni świetlnych, gwiazdy te, sfotografowane podczas zaćmienia słońca, zajmują w rzeczywistości położenie nieco inne. Zdjęć dokonywano obecnie przy pomocy niezwykle precyzyjnych aparatów. Amerykanie użyli specjalnie do tego celu skonstruowanego teleskopu. Instrument ten pozostawiono teraz w tej samej pozycji, by po kilku miesiącach znowu sfotografować te same gwiazdy. Powinny one wtedy, na podstawie obliczeń, znaleźć się w tym samym miejscu, w jakim znajdowały się podczas zaćmienia słońca.

Dalsze obserwacje dotyczyły zewnętrznych warstw atmosfery słonecznej t.zw. korony słonecznej. Według nowej teorii temperatura jej wynosi około 1,5 miliona stopni, podczas gdy właściwa temperatura słońca wynosi tylko 6000°.

PANIKA WŚRÓD LUDNOŚCI

Charakterystyczny był stosunek do tych eksperymentów ludności

tubylczej, zamieszkującej obszary, na których pracowały ekspedycje. Była ona pewna, że wszystkie te międzynarodowe teleskopy i spektrografy, które tam już od dłuższego czasu były ustawione, to nic innego, jak kolejny „Bluff American“ i że właściwym celem uczonych jest próba jakiejś „bomba atomowa“.

W samej rzeczy, niektóre obserwacje mają pewien związek z zagadnieniem energii atomowej. Uczeń wierzy, że uda im się podczas zaćmienia słońca sprawdzić słuszność teorii indyjskiego fizyka, Saha. Twierdzi on, że w zewnętrznej warstwie słonecznej zachodzi ciągłe zjawisko rozbijania atomów.

Obserwacje były też prowadzone ze specjalnie wyposażonego w tym celu samolotu, który przeleciał nad strefą zaćmienia na wysokości 30.000 stóp. Usiłowano też dokonać z tej wysokości zdjęcia 166 kilometrów pasa cienia. Przebiegał on po powierzchni ziemi z szybkością ponad 2.000 mil na godzinę.

W PÓLSCE ZACIEMIENIE SŁOŃCA W 1999 r.!

Astronomia współczesna jest w stanie przewidzieć i obliczyć najdokładniej czas i przebieg każdego zaćmienia słońca na kilkaset lat z góry. Zjawisko to zdarza się przeciętnie raz na rok. W 1954 r. pas pełnego zaćmienia przebiegnie przez południową Norwegię, Szwecję, M. Bałtyckie i ZSRR. U nas będziemy mogli je obserwować dopiero 11 sierpnia 1999 r. Uzbierzmy się w cierpliwość!

Rok

Niemcy pod okupacją

Berlin. — Wdowa po największym zbrodniarzu niemieckim Himmlerze przeżywa do dzisiaj na wolności w mieście Bielefeld w strefie brytyjskiej. Himmlerowa była dotychczas bezskutecznie poszukiwana przez bawarskie ministerstwo denacyfikacji.

Berlin. Konstruktor znanych samolotów niemieckich typu „Messerschmidt“ zaproszony został do Stanów Zjednoczonych w celu kontynuowania prac w tej dziedzinie.

Hanower. — Żołnierz amerykański zastrzelił trzech Niemców w chwili gdy usilowali wykraść 12 worków maki z amerykańskiego wagonu na dworcu kolejowym.

Hamburg. — Przewodniczący KPD w strefie brytyjskiej Max Reimann oświadczył, że komunisty wycofają swoich przedstawicieli z Komisji denacyfikacyjnych, jeżeli metody denacyfikacji nie ulegną zmianie. Dotychczas w strefie brytyjskiej dzieje

się tak, że tylko drobni hitlerowcy, którzy nominalnie byli członkami partii, usuwani są ze swych stanowisk, podczas gdy toleruje się „grube ryby“ hitlerowskie w administracji i w policji.

Hamburg. W Hamburgu odbywa się pierwszy po wojnie zjazd dziennikarzy niemieckich, w którym uczestniczy 400 delegatów wszystkich stref. Przedmiotem obrad są sprawy zawodowe. Zadaniem 3-dniowej konferencji jest m.in. interwencja u władz okupacyjnych, aby zwolnili na utrzymanie niemieckich korespondentów za granicą.

Düsseldorf. — Prasa niemiecka zanotowała pogłoski o zamierzonym spotkaniu przewodniczącego Partii CDU dr Adenauera z generałem de Gaulle w Szwajcarii. Obecnie Adenauer oświadczył dziennikarom, że wprawdzie zamierza wyjechać do Szwajcarii, ale tylko w celach kuracyjnych.

Frankfurt. We Frankfurcie 70 proc. kart żywnościowych, na któ-

re wydano chleb, okazało się falsyfikatami, przemycanymi z Bawarii.

Dachau. — W trakcie zeznań świadków przed amerykańskim trybunałem wojennym w świetlono została historia „jednostek likwidacyjnych“ zorganizowanych przez Gestapo w Niemczech i we Francji. Zadaniem tych jednostek było likwidowanie lotników i spadochroniarzy amerykańskich i angielskich. Gestapowcy, którzy występowali w cywilu mieli za zadanie mordowanie na miejscu złapanych lotników, zanim jeszcze ci mogli się znaleźć w niewoli Wehrmachtu.

Monachium. Przed brytyjskim sądem wojskowym staną 36 Niemców oskarżonych o wywołanie zaburzeń w miastach strefy brytyjskiej podczas demonstracji głodnych. W wyniku zaburzeń jeden Niemiec poniósł śmierć a wielu żołnierzy brytyjskich zostało poturbowanych.

Gospodarka lokalowa na właściwych torach

Jelenia Góra (js). Jednym z najrichliwszych referatów Zarządu Miejskiego w Jeleniej Górze jest niewątpliwie referat kwaterunkowy do którego masowo wpływają podania na przydział lokali. Podanych w styczniu br. wpłynęło 243, w lutym 194, w marcu 394, w kwietniu 316 i w

Zebranie PZZ

Wrocław (st). Ostatnio odbyło się pierwsze zebranie Koła PZZ. Wrocław-śródmieście. Zebranie było uroczajnym występowaniem artystycznym profesora Konserwatorium Muzycznego, pani Zurek, która wykonała dwa utwory Chopinowskie, preludium G-dur i Etюдę rewolucyjną.

Przyszłe zebrania połączone będą również z rozrywkami kulturalnymi. Następnym zebraniem odbędzie się w niedzielę, 15 bm., o godz. 15 w lokalu gimnazjum przy ul. Poniatowskiego 9, w czasie którego wystąpi zespół świetlicy Polskiego Radia. Zarząd Koła zaprasza członków i sympatyków do wzięcia licznego udziału w zebraniu.

Bogaty księgozbiór

Politechniki Wrocławskiej

Wrocław (PAP). Biblioteka Politechniki Wrocławskiej, mieszcząca się w głównym gmachu tej uczelni, posiadała w chwili obecnej 2.400 tomów oraz około 1.000 czasopism w języku francuskim, angielskim, włoskim i niemieckim.

Księgozbiór biblioteki ułożony jest w osiemnastu działach, według zasadniczych dziedzin nauk technicznych. Obok biblioteki czynna jest od marca 1946 roku czytelnia, licząca ponad 600 tomów. Są to przeważnie bardzo cenne i trudne do zdobycia podręczniki polskie.

Wrocław (jr). Fabryka Wodociągów w Wrocławiu za przykładem innych zakładów pracy uaktywnia coraz bardziej życie kulturalne, stanowiąc poważną pozycję dla 700 osób zatrudnionych w fabryce. Obecnie powstaje chór

maju 378, co w ciągu ostatnich 5 miesięcy daje okazałą liczbę 1.525 wniosków.

Po rozpatrzeniu wszystkich podań, referat kwaterunkowy wydał 887 upoważnień na zajęcie lokali. Zmian adresów lokali dokonano 183. Na wydane orzeczenia referatu do przydziału lokali, wniesiono odwołania do Komisji lokalowej w 111 wypadkach.

Jak wynika z podanych cyfr kwestia lokalowa w naszym mieście, wchodzi na właściwe tory, co w okresie obecnej akcji wysiedleńczej, daje możliwość zaspokojenia najpilniejszych potrzeb.

Makabryczne fotografie

w mieszkaniu wysiedlonego Niemca

Jelenia Góra (js). W czasie wysiedlenia ostatniej partii Niemców z Jeleniej Góry, delegacja komisji wysiedleńczej w mieszkaniu b. feldfebla armii niemieckiej, Georga Kittnera, znaleźli cały plik fotografii, przedstawia-

Pożyteczna placówka

Jak powstała Biblioteka Miejska w Wałbrzychu

Wałbrzych (Les). Biblioteka Miejska w Wałbrzychu powstała jesienią 1945 r. z inicjatywy p. Libermanowej, obecnego naczelnika Wydziału Oświaty i Kultury Zarządu Miejskiego.

W maju br., w dniu Święta Oświaty nastąpiło uroczyste otwarcie Biblioteki Miejskiej przy ul. Sienkiewicza Nr 2.

Jednocześnie urządzono Tydzień Książki Polskiej. Dochód z tej imprezy wyniósł około 135 tysięcy zł. Za sumę tę nabyto szereg książek, co zwiększyło znacznie stan posiadania Biblioteki. Obecnie pożyteczna ta placówka

posiada około 3000 książek polskich w tym 300 tomów dla młodzieży oraz około 300 popularno-naukowych.

Ponadto Biblioteka posiada sto kilkadziesiąt książek w języku angielskim i francuskim.

Ze zbioru około 10.000 dzieł niemieckich, przeważnie naukowych, korzystają naukowcy, oraz Uniwersytet Wrocławski, prywatnym osobom bez specjalnego zezwolenia książek tych nie wypożycza się.

Dodać należy, iż Instytut Śląski w najbliższym czasie sporządzi ogólny katalog wszystkich bibliotek niemieckich znajdujących się na terenie Śląska i w razie potrzeby będzie kierował naukowców do odpowiednich zbiorów.

Biblioteka Miejska w Wałbrzychu posiada również bezpłatną czytelnia książek i pism. Frekwencja w czytelni wynosi od 800 do 900 osób miesięcznie.

Biblioteka liczy około 1000 abonentów, przy czym kaucję przyjmuje tylko w postaci książek.

Rozgałęziona sieć szkół

w pow. kłodzkim

Kłodzko (p). Normalizacja stosunków społeczno-gospodarczych w powiecie kłodzkim stwarza warunki rozwojowe dla oświaty rolniczej, prowadzonej przez Powiatową Radę Oświaty Rolniczej w Kłodzku. Według opracowanych planów dla powiatu kłodzkiego przewidziana jest dość rozgałęziona sieć szkół rolniczych, mających na celu przysposobienie młodzieży wiejskiej do racjonalnej pracy na roli.

Wielka przyszłość

przed wydziałem Farmacji we Wrocławiu

Wrocław (PAP). Na Wydziale Farmacji Uniwersytetu Wrocławskiego uczy się około 400 studentów. Dotychczas Wydział Farmacji posiada trzy katedry: chemii farmaceutycznej, farmacji stosowanej i botaniki farmaceutycznej. Czynniki są usilne starania o przyznanie Oddziałowi dodatkowych katedr.

Dotychczas odbudowano koszt 2 milionów złotych, uzyskanych z Ministerstwa Zdrowia oraz Dolno i Górnośląskiej Izby Aptekarskiej, Zakłady Chemii dla 3 roku, Zakład Farmacji Stosowanej oraz zakończono budowę nowej pracowni chemii farmaceutycznej na 120 miejsc, wyposażonej w najbardziej nowoczesne urządzenia. Przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego ukończone zostanie również nowoczesne urządzenie audytorium dla 200 studentów (dotychczas wykłady odbywały się w sali urządzonej na korytarzu). Wydział Farmacji w dalszym ciągu uzupełnia swe braki w aparaturze chemicznej i odczynnikach. Ostatnio Wydział otrzymał z Ministerstwa Zdrowia jednomilionową subwencję na dalszą odbudowę.

Kronika Dolnego Śląska w streszczeniu

Jelenia Góra (js). Według danych statystycznych z latni miejskiej, ludność miasta Jeleniej Góry żyje w brudzie. Jakkolwiek wiele domów posiada własne urządzenia kąpielowe, to jednak 90% mieszkańców nie ma wanień, i nie korzystając z doskonale urządzonej łaźni miejskiej, prawdopodobnie nie kąpie się wcale.

Jak wynika ze statystyki w marcu br. łaźnię odwiedziło 333 osoby, w kwietniu 980, w maju 860 osób, co na 30 tysięcy mieszkańców miasta stanowi znikomy odsetek. Liczby te doskonale ilustrują poczucie czystości ludności Jeleniej Góry.

Wałbrzych. W zespole orkiestry kopalni „Biały Kamień” znajduje się dotychczas jeszcze kilku Niemców, których postanowiono obecnie usunąć. W związku z tym odbywają się lekcje muzyczne celem wyłonienia nowych kandydatów do wspomnianej orkiestry.

Wałbrzych. Istniejące przy poszczególnych Zjednoczeniach Przemysłowych wydziały mobilizacji sił roboczych zostaną wkrótce zniesione, a czynności ich przejmie Urząd Zatrudnienia. Urząd ten prowadzi obecnie energiczną akcję celem jak najszybszego usunięcia elementu niemieckiego, zatrudnionego jeszcze w miejscowym przemyśle. W kilku wypadkach stwierdzono, że w biurach, jako funkcjonariuszy umysłowe, zatrudnione są Niemki. Za tego

rodzaju wykroczenia fabryki „Tilsch” i „Kalkomania” ukarane zostały w drodze karno-administracyjnej grzywną po 20.000 zł. W okręgu wałbrzyskim, głównie w przemyśle węglowym, zatrudnionych jest jeszcze około 15.000 Niemców.

Wałbrzych. Na terenie kopalni „Bolesław Chrobry” odbyło się zebranie Koła Bezpieczeństwa Pracy, na którym omówiono sprawy związane z nieszczęśliwymi wypadkami przy pracy. Wypadki te, poza utratą ludzi, pociągają za sobą olbrzymie koszty. Stwierdzono, że większość wypadków jakie miały miejsce na kopalni „Bolesław Chrobry” nastąpiła z powodu nieostrożności samych robotników.

Wałbrzych. W dniu 8 bm. o godz. 16 wyszedł z domu i dotychczas nie powrócił 20-letni Krzysztof Pelc z Jedliny-Zdroju. **Wałbrzych.** Polski Związek Zachodni w Wałbrzychu rozpoczął energiczną akcję pod hasłem „Książka polska dla Dolnoślązaka” celem przyspieszenia repolonizacji Dolnego Śląska. Na rzecz tej akcji, w niedzielę 15 bm., pobierana będzie dopłata w wysokości 1 zł do każdego biletu tramwajowego.

Datki tego rodzaju pobierane będą w każdą pierwszą niedzielę każdego miesiąca. Spodziewać się należy, że społeczeństwo wałbrzyskie, które niejednokrotnie

dało dowody obywatelskiego zrozumienia — i tym razem przychylnie ustosunkuje się do zamierzonej akcji.

Wrocław (jr) Miła niespodzianką sprawiło Polskie Radio we Wrocławiu Okręgowej Komisji Zw. Zawod., przydzielając 12 aparatów radiowych.

Aparaty zostaną oddane świetlicom poszczególnych zakładów pracy potrzebujących aparatów.

Z wędrowek po Górnym Śląsku

Lubliniec - miasto lecznic i zieleni

Lubliniec, w czerwcu

Lubliniec nazywają miastem zieleni. I słusznie. Drzewa ocieniają drogi, partie lasu otaczają miasto. Powiat lubliniecki jest powiatem rolniczym i posiada z górą 40% obszaru leśnego. Przemysł skoncentrowany jest w niewielu punktach — Kalety (fabryka papieru), Mochala (fabryka skóry).

Bardziej właściwą byłaby dla Lublina nazwa miasta lecznic. Lubliniec, liczący około 13 tysięcy mieszkańców posiada trzy zakłady: dla głuchoniemych, dla umysłowo-chorych i szpital.

Wspaniałe wrażenie sprawia kompleks nowoczesnych budynków zakładu dla głuchoniemych. Interesowali się nim już przed wojną specjaliści — cudzoziemcy. Podczas wojny Niemcy zamienili go na szkołę dla HJ. Po kilku latach wojny zamieszcili w prasie zdjęcia budynków z podpisem, że są to zbudowane przez nich nowoczesne gmachy. Tymczasem zakład istniał już od 1935 r.

Zakład dla głuchoniemych, będący jednym z najwspanialszych i na najwyższym poziomie postawionych tego rodzaju zakładów, obejmuje 7 bloków mieszkalnych na obszarze 10 ha. 130 dziewcząt i chłopców w wieku od 7 do 20 lat pobiera pod fachowym kie-

rownictwem naukę w specjalnej szkole powszechnej, oraz szkole zawodowej i dokształcającej. Personel pedagogiczny liczy 20 osób.

Starsze dzieci pracują w warsztatach krawieckich, szewskich i stolarskich. Po ukończeniu szkoły będą mogły znaleźć pracę w swych zawodach. Jak dowodzi praktyka przedwojenna, głuchoniemi są często bardzo chętnie przyjmowani do prac rzemieślniczych, nie mówiąc o wybitnych talentach w dziedzinie sztuki, jakie się czasem wśród nich pojawiają.

Istniejące dotychczas na terenie Polski, nieliczne zresztą zakłady dla głuchoniemych, mieszczą ok. 1000 chorych. Stanowi to zaledwie 1/5 ogólnej ilości głuchoniemych. Toteż należało by pomyśleć o utworzeniu podobnych zakładów jeszcze we Wrocławiu, Szczecinie i innych miastach, gdzie znalazłby się odpowiednie warunki.

Zakład dla umysłowo chorych w Lublinie obemuje ok. 60 budynków mieszczących obecnie prawie 1100 chorych — kobiet i mężczyzn, oraz dzieci (ok. 50). Te ostatnie, to głównie ofiary straszliwych bombardowań. Zakład posiada ok. 30 warsztatów łącznie z tartakiem i cegielnią, które już w połowie zostały u-

Sam abonament, wynoszący miesięcznie 25 zł zostanie w najbliższym czasie zniesiony na skutek ogólnego zarządzenia, dotyczącego bibliotek miejskich i państwowych.

Biblioteka utrzymywana będzie przez Zarząd Miejski, który w roku 1947 przeznaczył w swym budżecie na ten cel 300.000 zł.

Fuzja towarzystw turystycznych

na Dolnym Śląsku

Jelenia Góra (js) W związku z odbytą w dniu 8 maja rb. w Warszawie konferencją, zwołaną przez Ministerstwo Komunikacji, a mającą na celu uregulowanie sprawy obiektów turystycznych na Ziemiach Odzyskanych delegacji Polskiego Towarzystwa Turystycznego w osobach I-go prezesa wiceministra W. Wolskiego i rektora Akademii Górniczej prof. Goetla, weszli w kontakt z przedstawicielami Dolnośląskiej

Zakończenie kursu dla strażaków

Kłodzko (p) W ubiegłym czasie kurs strażacki dla 24 kandydatów straży pożarnych całego powiatu. W kursie tym wzięło również udział 100 członków zawodowej straży pożarnej w Kłodzku.

Uczestnicy kursu pod kierownictwem por. Siuralskiego przeszli przeszkolenie teoretyczne i praktyczne.

Spółdzielni Turystycznej, w celu zacieśnienia więzów, tyjących się wspólnej gospodarki na terenie Dolnego Śląska.

W wyniku rozmów warszawskich, odbyło się walne zgromadzenie P. T. T. w Jeleniej Górze, które upoważniło nowy zarząd do przeprowadzenia fuzji z Dolnośląską Spółd. Turystyczną.

Nowy zarząd, wybrany na walnym zebraniu, ukonstytuował się następująco: honorowy prezes (w uznaniu zasług nad rozwojem turystyki) starosta powiatowy Wojciech Tabaka, prezes dyr. Jakubik, wiceprezes — insp. Hajdukiewicz i dyr. Alberti. Członkowie zarządu pp. Cywiński, mec. Kozłowski, Kaszycki, inż. Kulczyński, dyr. Ustupski, Sobieraj, Teriak, Lysakowski i mgr Kłapa. Nowy zarząd daje rękojmię ożywienia poczynił turystycznych na Dolnym Śląsku, tym bardziej, że walne zebranie upoważniło zarząd do zorganizowania nowych kół na terenie całego obszaru województwa.

Wycieczka z Gorlic

Opole (Miech) Ostatnio zwiedziła Opole wycieczka uczniów i uczniów Koedukacyjnego Liceum Pedagogicznego w Gorlicach. Wycieczka złożona z czterdziestu trzech osób, po zwiedzeniu Opola udała się w dalszą podróż krajoznawczą.

Największy budynek Wrocławia

zostanie odremontowany

Wrocław (st). Największy na terenie miasta Wrocławia budynek przy ul. Świdnickiej, tzw. „Awag”, przed wojną największy dom handlowy Wrocławia, nie był dotychczas zabezpieczony i nikt się nim nie interesował. Przynosiło to niepowetowaną szkodę dla miasta, pozbawionego odpowiedniego locum na pomieszczenie dla tak koniecznego w stolicy Dolnego Śląska domu handlowego.

Jak się dowiadujemy, obiektem tym zainteresowała się Państwowa Centrala Handlowa, która jeszcze w tym roku przystępuje do

odbudowy tego olbrzymiego gmachu. W pierwszym rzędzie remont obejmie niższe kondygnacje, by umożliwić w jak najkrótszym czasie częściowo olbrzyźmiemu domowi towarowemu, któryby zaopatrywał świat pracy w artykuły po cenach przystępnych.

P. C. H. ma już przyrzucone na remont gmachu kredyty w wysokości kilkunastu milionów zł. Niezależnie od korzyści jakie przyniesie dla miasta oddanie do użytku olbrzymiej budowli — centrum miasta zyska na estetycznym wyglądzie.

stosuje się przy chorobach wątroby, kamieniach żółciowych, katarze żołądka i kiszki, uporczywych zaparciach, złej przemianie materii i artretyzmie. Sprzedaj w aptekach i składach aptecznych. Lab. Fizjol.-Chem. „Cholekinaza” Warszawa, Mokotowska 50

BANK GOSPODARSTWA SPOŁDZIELCZEGO

GROMADZI WOLNE ŚRODKI PIENIĘŻNE ŚWIATA PRACY I ZASIŁA PRZYJAZNYM KREDYTEM GOSPODARKE SPOŁDZIELCZA

Słuchamy radia

OGÓLNOPOLSKI PROGRAM POLSKIEGO RADIA Z UWZGLĘDNIENIEM AUDYCJI LOKALNYCH

Niedziela, 15 czerwca

8.55 sygnał i zapowiedź stacji, 7.00 sygnał i pieśń poranna, 7.02 muzyka, 8.00 dziennik, 8.20 zapowiedź programu, 8.25 I część koncertu życzeń, 8.55 pogadanka Łódzkiej Rodziny Radiowej, 9.00 nabożeństwo — transmisja z Wrocławia, 10.00 transmisja z uroczystości otwarcia Tygodnia Kultury Śląskiej, 10.45 II część koncertu życzeń, 11.20 koncert reklamowy, 11.47 pogadanka Wojewódzkiej Rady Narodowej, 11.57 sygnał i hejnał, 12.05 poranne symfoniczne w wyk. Orkiestry Symfonicznej P. R. W. przeciwradiodokradka z Warszawy, 13.30 „Niemcy po wojnie”, 13.40 audycja słowno-muzyczna dla świetlic wiejskich, 14.25 recenze, 14.35 chwila Biura Słudów, 14.40 „Latarnia zgasała” — poemat ludowy plóra Włh. Szewczyka, 15.20 koncert Polskiej Kapeli Lądowej, 16.00 audycja słowno-muzyczna dla dzieci, 16.20 „O goście pisarzy czeskich”, 16.30 muzyka czeska z płyt, 17.00 „Podwieczorek przy mikrofonie”, 18.15 „10 minut poezji”, 18.25 audycja wojskowa, 18.55 z życia kulturalnego, 19.05 „Uśmiech i piosenka”, 19.40 aktualności dwukrotne, 19.57 sygnał i hejnał, 20.03 dziennik, 20.20 audycja muzyczna, 21.00 audycja literacka, 21.10 muzyka lekka z płyt, 21.25 wiadomości sportowe, 21.35 „Naszych przyjaciół”, 22.05 wiadomości sportowe, 22.15 muzyka taneczna, 23.00 ostatnie wiadomości dziennika, 23.15 program na jutro, 23.25 muzyka taneczna z płyt, 23.55 streszczenie wiadomości dziennika, 24.00 zakończenie programu.

TYDZIEŃ KULTURY W RADIO

W okresie „Dni Kultury” Rozgłośnia Polskiego Radia w Katowicach zapozna radiosłuchaczy z przebiegiem uroczystości na terenie naszego Województwa w krótkich reportażach dźwiękowych, nadawanych codziennie w dniach od 16 do 21 bm. w godzinach od 18.15—19.25. Poza tym Wydział Informacyjny Rozgłośnia nadawca będzie specjalne pogadanki i prelekcje w dniach: 16 bm. godz. 14.10 „Pierwsza śląska nagroda muzyczna” — prof. Józef M. Michałowski, o godz. 14.30 „Lud śląski wybrał kulturę polską” — mgr. Grzegorz Gröbl, 17 bm. o godz. 14.10 „Z warsztatu śląskiego pisarza” — mgr. Zdzisław Hierowski, 18 bm. o godz. 14.10 „Nowa śląska placówka naukowa” — mgr. Julian Lewański, 19 bm. o godz. 14.10 „Teatr śląski” — mgr. Aleksander Baumgarten, 20 bm. o godz. 14.10 „Współpraca Radia z Teatrem Dzieckie” — Jan Dorman, 21 bm. o godz. 14.10 „Rola plastyka w Śląsku” — prof. Stanisław Marciniow, 22 bm. o godz. 14.10 „Osobliwy Tydzień” — mgr. Józef Ligęza, o godz. 14.30 „Józef Lompa — nestor nauki o Śląsku” — mgr. Julian Lewański.

Czyta: SPORT i WCZASY

Paląca sprawa

Kto odbuduje stadion w Kłodzku

Kłodzko (p). Stadion sportowy w Kłodzku wymaga ze strony administracji miejskiej dość poważnych remontów i przeprowadzenia robót inwestycyjnych. Poprawiony musi być stan boisk piłkarskich, boisk do siatkówki i koszykówki, doprowadzenie do stanu używalności bieżni i skoczni, na których niejednokrotnie jeżdżono wozami, toru kolarskiego, kortów tenisowych zarośniętych trawą itp.

Najpoważniejszą inwestycją, jaką należałoby przeprowadzić, jest wzniesienie trybun i oparcie stadionu ze strony wschodniej. Na najniezbędniejsze wydatki potrzeba około czterech milionów złotych. Poza tym poważnych wkładów gotówkowych wymaga odbudowa urządzeń basenu kąpielowego, położonego w bezpośrednim sąsiedztwie stadionu.

Zabudowania kąpieliskowe wyleciały w powietrze w czasie eksplozji zmagazynowanej w nich amunicji. Ocalały oba baseny kąpielowe i ruiny, dzięki czemu młodzież szkolna i piwowary mogą z nich korzystać. Zarząd miejski, „latający” z trudem „dziury” w budżecie, nie może się w chwili obecnej podjąć wykonania tych prac. W takim samym położeniu znajduje się powiatowa Rada WF i PW w Kłodzku, trzymająca pieczę nad stadionem. Z

W Anglii

Jeszcze grają w hokeja

London (obs. wł.). Mimo pełni sezonu letniego, w Anglii kontynuują w dalszym ciągu hokej na lodzie. Jest to oczywiście możliwe tylko w wypadku posiadania doskonałych krytych lodowisk, na których kwestia zamrażania płyty nawet przy panującej dość wysokiej temperaturze

POPIS SZKOŁY SZAFRANKÓW W RYBNIKU

Szkoła Muzyczna w Rybniku urządziła piątą już w tym sezonie koncert „symfoniczny”, który był właściwie pokazem dorobku szkoły, a ściślej mówiąc — pracy pedagogicznej. Antonię (skrzypka i dyrygenta, dyrektora szkoły) i Karola (pianisty) — Szafranków.

Obszerny program zawierał: 1) uwerturę do „Ifigenii” Glucka, 2) I cz. Koncert skrzypcowy Nardiego, w wyk. E. Kiszanki, z tow. ork. 3) Wariacje op. 1 (ABEGG) Schumanna w wyk. A. Salamona — fort. 4) Koncert skrzypcowy H. Sitta w wyk. 6-letniego „cudownego dziecka” Adasia Górskiego, z akomp. fortep. mamusi, 5) I cz. Koncert fortepianowy Grigiego w wyk. E. Szewczykowy — fort. 6) Sonata na skrzypce i fortepian Schumanna w wyk. siostry D. i M. Okoniówien. 7) XII Rapsodia Liszta w wyk. L. Grychotłówny. 8) I i II cz. Koncert skrzypcowy g-moll Bruchy w wyk. M. Karwota z tow. ork. 9) Dwie Pieśni bez słów Mendelssohna w transkrypcji orkiestrowej i 10) Psalm „Ojczyzna” F. Nowowiejskiego w wyk. połączonego chóru „Seraf” z Rybnika i im. Padewskiego z Pszowa z tow. ork. Wszystkie wykonane utwory orkiestrowe instrumentowane, względnie przerobione były na orkiestrę smyczkową przez A. Szafranka.

Ogólne wrażenie popisu — koncertu, bezwzględnie pozytywne i wysokie. Wszyscy występujący uczniowie wykazywali wielkie zdolności, muzykalność i bardzo rzetelnie wypracowaną, poważną technikę (stopień jej o-kreślają przytoczone w programie u-

twory), poczynając od najbardziej dojrzałych muzycznie i technicznie zaawansowanych M. Karwota — skrzypce i E. Szewczykowy — fort., poprzez L. Grychotłówną — fort., E. Kiszankę — skrzypce, D. Okoniówien — skrzypce, A. Salamona — fort. do młodego Adasia z Bytomia.

Pojawienie się 6-letniego Adasia Górskiego na estradzie, publiczność przyjęła oklaskami, ale i niedowierzającymi uśmiechami, tym bardziej że prelegent zapowiedział, iż dziecko uczy się u p. Szafranka dopiero słodnym miesiącem, a naukę zaczęło od pierwszych elementów. Kiedy jednak utalentowane dziecko zaczęło grać (na o wiele dla siebie za dużych skrzypcach — 7/8) koncert Sitta, który niemal grywał uczniowie na 4-tych roku nauki, kiedy zaczęło przesuwac „czekić” z pozycji na pozycję, kiedy przyszyły 16-ty w szybkim tempie, arpeggia, łamane akordy itp. wyczerpiły techniczne, wykonywane poprawnie i na ogół czysto, (dziecko na absolutny słuch), kiedy ponadto widocznym było, że młodość skrzypce rozumie muzykę, zmienia tempo frazuję, a nawet ponosi go empcament — na sali rozległy się hurra-fany oklasków. A młemu Adasiowi akcie się to podobało, że wkrótce po koncercie zwrócił się do mamusi z zapytaniem: „Kiedy będzie drugi taki koncert?”.

Brak miejsca nie pozwala na indywidualne, bardziej szczegółowe omówienie każdego spośród siedmiorga występujących uczniów, był to zresztą więcej popis szkoły. Na uwagę zasługują wszelkie występy bardzo dobre brzmienie, z wypracowanymi wieloma subtelnościami rytmicznymi i dynamicznymi orkiestry (28 osób)

Wystawa szkolnictwa

we Wrocławiu

Wrocław (jr). W dniu 15 bm. odbędzie się uroczyste otwarcie Dolnośl. Wystawy Międzynarodowej, ilustrującej stan i dorobek szkolnictwa w latach 1945/47. Wystawa będzie czynna do 25 czerwca br. w budynku Państwa woj. Żeńskiej Szkoły Przemysłu Odzieżowego przy ul. Hauke-Bosaka 21.

Celowa ta impreza da nam możliwość zorientowania się w dotychczasowym wysiłku, osiągnięciach, brakach i potrzebach z tej dziedziny.

Dolnośląska Wystawa Międzynarodowa spotka się z pewnością z wielkim zainteresowaniem, ze względu na jej powiązanie z zagadnieniami Ziemi Odzyskanych,

gdzie każdy wysiłek i osiągnięcie w dziedzinie utrwalania naszego stanu posiadania mają swoją głęboką polityczną wymowę.

ADRESY

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

BYTOM — pl. Stalina 10, tel. 21-18. CZĘSTOCHOWA — Al. Najświętszej Marii Panny 35, tel. 21-67.

GLIWICE — ul. Zwycięstwa 61, telefon 44-13.

JELEŃSKA GÓRA — ul. Kolejowa 18, telefon 22-00.

KATOWICE — ulica 3 Maja 12.

KŁODZKO — ul. Wojska Polskiego nr. 22, telefon 27-82.

SOSNOWIEC — ulica 3 Maja 23, telefon 67-479.

WALBRZYCH — ul. Stalina 7, obok placu Grunwaldzkiego, telefon 18-82.

WROCLAW — ul. Kościuszki 49, telefon 28-13.

pod energiczną i sprężystą dyrykcją Antonię Szafranka, jak również pięknie brzmiących chórów miejscowych towarzyszt śpiewaczych.

W konkluzji stwierdzić wypada, że pozytywna i czyniona działalność muzyczna braci Szafranków na terenie Rybnika spotyka się z całkowitym zrozumieniem i poparciem miejscowego społeczeństwa.

M. Józef Michałowski.

II KONCERT LICEUM I GIMNAZJUM MUZYCZNEGO W KATOWICACH

II koncert uczniów Państwowego Liceum i Gimnazjum Muzycznego w Katowicach (I odbył się 20. 12. ub. r.) potwierdził i umożliwił dobrą opinię, jaką zdobyła sobie ta jedyna tego typu w Polsce uczelnia.

Wprawdzie program koncertu, prezentując tylko dwóch solistów, nie dawał dokładnego przeglądu młodzieńczej grywalności, to jednakże pokazując uczniom wybitnie uzdolnionych, jak 14-letnia A. Zachaczewska (ucz. fort. Chmielewskiego) — fortepian i Z. Tront (ucz. prof. Fel-

skiego) — skrzypce, stwierdził, że młodzież oddana pod nadzór uczelni ma zapewnioną troskliwą opiekę i właściwy kierunek rozwoju artystycznego. Innym, pośrednim świadectwem poziomu i wartości pracy był masowy pokaz w stojących na bardzo wysokim poziomie produkcyjach 34-osobowej orkiestry uczniowskiej i bardzo licznej chóru mieszanego pod dyr. prof. K. Strylli oraz wyjątkowo pięknie, muzykalnie i szlachetnie brzmiącego kwartetu z klasy kameralnej prof. M. Łobazewskiego.

Orkiestra szkolna, pod dyr. K. Strylli, wykonała Suitę orkiestrową Lully'ego oraz wespół ze skrzypkiem Z. Trontem, „Concerto grosso” (La Folia) Corelliego. O ile Lully był nadto sztywny i zdradzał w wykonaniu pewne braki, a w wykonawcach uczniów, o tyle w Corellim orkiestra, mając uwarde słuchaczy piękna i stylową muzykę włoskiego mistrza z XVII w., z efektem, którego nie powstydziliby się żaden zespół muzyków zawodowych.

Z. Tront, wykonawca trudnej muzycznie partii solowej w Concerto Corelliego dowodził, że mimo młodego wieku jest skrzypkiem muzykalnym, który dobrze słyszy i rozumie wykonywaną muzykę, dysponującym ponadto poważnym zasobem techniki, szczególnie ręki lewej, (sprawa jest jakby nadto usztywniona).

14-letnia Aniela Zachaczewska, to dziewczynka, o której — sądząc na podstawie słuchanych wykonanych Wariacji, op. 12 Chopina — można powiedzieć, że jest wybitnie uzdolniona lub nawet utalentowana. Zachwycającym było zwłaszcza wielkie opanowanie i skupienie wewnętrzne młodocianej pianistki. Mając doskonale wypracowaną stronę techniczną, całą uwagę poświęcała ona — wydaje się to jej wieku trochę dziwnym — interpretacji. Niezwykłe muzyczne frazowanie, wypływające — jak się zdaje — ze zrozumienia i odczuwania zawartej w utworze treści i formy muzycznej, było tak dojrzałe i własne, że nie nasuwało wcale myśli o współudziale (wszak oczywistym) nauczyciela.

M. Józef Michałowski.

Dod wlos...

Wspominki literackie

Właściwie teraz najmłodszą książką, przy której moglibyśmy spędzać wieczory wolne od zajęć, powinna być stara ale jara powieść Józefa Korzeniowskiego p. t. „Spekulant”. Niestety, należy ona chyba dzisiaj do białych kraków bibliograficznych, a ponieważ nikt nie kwapi się z jej powtórną edycją, więc musimy się zadowolić tylko wspomnieniem o niej. Zławsza na czasie byłoby to wspomnienie przy płaceniu rachunków za gaz. Ni z tego bowiem ni z owego i to w okresie kiedy tyle się mówi i pisze o koniecznej obniżce cen, taka gazownia w Bytomiu podwyższyła opłatę za gazomierz, czyli t. zw. opłatę stałą, z 10 zł na 75 zł, zaś taka gazownia w Chorzowie z 10 zł na 50 zł.

Tak, ale podwyżka nie tylko do-

tyczająca gazomierza. Gazomierz bowiem gazomierzem, lecz prócz gazomierza jeszcze wchodzi w rachubę podwyżka za gaz. Naturalnie nie za gaz, jako taki. Broń Boże! Gaz przecież nie wolno podwyższać. Gaz jest dla ludzi pracy, a ludzie pracy mają mało pieniędzy, więc wobec nich tych rzeczy, to znaczy podwyższania cen, pod żadnym warunkiem nie należy, ani też nie wypada stosować.

Cena zatem gazu, zarówno w Bytomiu, jak i w Chorzowie, pozostaje bez zmian, czyli wynosi ona 3 zł za metr kubiczny.

Ale...

Właśnie tu następuje to „ale”. Mówimy wszyscy i piszemy bardzo dużo o oszczędności. Oszczędzać powinniśmy więc i gaz. Gazownie jednak (t. zn. gazownie w Bytomiu i w Chorzowie, jak narażają) wychodzą z założenia, że oszczędnością i pracą ludzi zdrowie traci. Dlatego też nie chodzi o to, aby gaz oszczędzać, lecz o to, aby go jak najwięcej konsumować. W odróżnieniu więc od akcji oszczędzania węgla, światła i innych historii, gaz należy użytkować, ile tylko wlezie. Nie moż-

na więc wypalać za mało gazu. Gazu wypalać należy jak najwięcej.

Z tego też tytułu obie bratnie gazownie ustanowiły minimum spożycia gazu. Nie maksimum, lecz minimum. I tak w Bytomiu na 3 pokoje z kuchnią to minimum wynosi 24 metry kubiczne gazu, zaś w Chorzowie za takie samo mieszkanie 18 metrów kubicznych.

Jeśli więc ktoś wypali mniej, to musi tyle zapłacić, aby to wyrównało różnicę do 24 względnie do 18 metrów kubicznych.

Co gorsza, ten ktoś musi od 1 czerwca zapłacić ową różnicę za 2 miesiące wstecz.

Wprawdzie żadna ustawa nie działa wstecz (słynna zasada prawa rzymskiego „Lex retro non agit”), ale mimo to obie gazownie obalają tę zasadę, wychodząc z założenia, że klient, jakby nie było, bestia clerpliva, więc i tak zapłaci.

A cóż my na to...?

My na to sładamy wieczorkiem przy kominku i czytamy „Spekulanta” Józefa Korzeniowskiego. Niestety, jak już zostało zaznaczone, „Spekulant” jest białym krakiem i nigdzie go nie można dostać. A żadne wydawnictwo nie chce go powtórnie wydać.

Wobec powyższego — dobra-noe!

Niejaki X.

Katowiczanie pragną rehabilitacji na boisku WMKS - Garbarnia

Katowice. Sympatycy sportu piłkarskiego stolicy województwa śląskiego, dąbrowskiego nie będą mogli skarżyć się w nadchodzącą niedzielę na brak imprez sportowych.

W dniu tym odbędzie się w Katowicach kilka zawodów piłkarskich. Na pierwszy plan wybija się mecz o wejście do ekstraklasy pomiędzy zespołem WMKS, a krakowską Garbarnią. Mecz ten odbędzie się już o godz. 11 rano na boisku Pogoni obok Parku Kościuszki i powinien być interesującym. Garbarnia uważana jest za jednego z kandydatów do ekstraklasy grupy trzeciej i sędzić

należy, że grą swą wykaże, że posiada wszelkie dane ku temu. WMKS starać się będzie niezapliwie zrehabilitować za swój słaby ostatni występ i dołożyć starań, by należycie przeciwstawić się drużynie krakowskiej.

Bardzo ciekawym będzie mecz o godz. 18 na boisku ZZK (ulica Bankowa), na którym gospodarze w finałowej walce o tytuł mistrza Śląska i prawo udziału w grach o wejście do ligi zmierzą się z knurowską Concordia.

Drużyna rybnicka należy do bardzo niebezpiecznych. Na wla-

snym boisku przegrała wprawdzie w stosunku 0:2, lecz jak już wspomnieliśmy, porażka ta była wynikiem pechowej gry jej ataku nie przewagi przeciwnika. W Katowicach należy zatem oczekiwać zaciętej walki, a sprawa zwycięstwa wobec wyrównanych sił obu drużyn jest kwestią otwartą.

Na boisku Pogoni o godz. 18 Pogoń w walce o wicemistrzostwo grupy pierwszej spotka się z groźną drużyną Walcowni z Chorzowa. Również i ten mecz może dostarczyć wielu emocji z uwagi na to, że i Walcownia kandyduje do drugiego miejsca w tabeli.

DROBIAZGI

* Po raz pierwszy ukazał się w prasie sowieckiej artykuł na temat przysięgi olimpiady w Londynie, napisany przez generała Gromowa, który był członkiem delegacji radzieckiej, zwiedzającej ostatnio W. Brytanię. General Gromow pisze, iż w czasie swego pobytu w Wielkiej Brytanii spotkał się z przewodniczącym brytyjskiego komitetu olimpijskiego, lordem Burghley, który oświadczył mu, iż byłby rad powitać atletów radzieckich w Międzynarodowej Federacji Lekkoatletycznej. Gromow pisze dalej, że Burghley doręczył mu program projektowanych igrzysk, zapraszając sportowców radzieckich do wzięcia w nich udziału. (gp)

* Dwaj tenisisci egipscy, Mandelbaum i Surok, rozegrali spotkanie z reprezentantami Indii w rozgrywkach o puchar Davisa, Ahmedem i Bossem, przegrywając z nimi obu. Ahmed pokonał Mandelbaum 6:1, 6:3, podczas gdy Surok uległ Bossemu 1:6, 0:6.

* W Sztokholmie odbył się bieg uliczny dla kolarzy po ulicach miasta. W biegu wzięli udział poza czołowymi zawodnikami szwedzki, także i zawodnicy zagraniczni, m. in. Holendrzy, Duńczyk i Belgowie. Zwyciężył Duńczyk Pederson, który łączny dystans ok. 59 km. przebył w czasie 1:34:11,8 godz. przed Francuzem Auegniet, Holendrem Van Bockem i Duńczykiem Emborgiem.

Święto sportowe

IKS Wrocław

Wrocław. — W dniu 15 bm. przypada II rocznica istnienia najstarszego klubu sportowego na Dolnym Śląsku — IKS (Wrocław). W dniu tym klub organizuje szereg ciekawych imprez „wszystkich swych sekcji sportowych. Na zaproszenie IKS gościć będzie w niedzielę wicemistrz Polski w piłce nożnej — Warta (Poznań). Drużyna rozegra mecz towarzyski z IKS.

Z pozostałych imprez ciekawie zapowiadają się bokserskie mistrzostwa klubowe IKS (Wrocław).

ZARY — NOWA SÓL 6:1 (1:0)

Wrocław. W ramach rozgrywek o puchar miast dolnośląskich, zorganizowanych przez OZPN na Dolnym Śląsku, rozegrano w Zarach mecz piłki nożnej Zary — Nowa Sól. Zasłużone zwycięstwo odnieśli gospodarze w stosunku 6:1 (1:0). W drużynie gospodarzy najlepszym był Musioł, Kuba i Gruntzot.

Echa skandalicznej porażki

Surowe kary dla piłkarzy Portugalii

Lizbona (obs. wł.). Rozegrany w swoim czasie w Lizbonie mecz piłkarski Anglia — Portugalia, który zakończył się zwycięstwem drużyny angielskiej w stosunku 10:1, przyniósł dla piłkarzy portugalskich niemiłe następstwa.

Jak się bowiem okazało, gracze Portugalii zachowywali się nie tylko podczas meczu z Anglikami nie fair, lecz odmówili również wzięcia udziału w bankiecie urządzonym dla gości po meczu.

Na skutek takiego obrotu spra-

wy portugalskie ministerstwo wychowania fizycznego wkroczyło w tę aferę, wydając ostre kary na graczy.

Kapitan reprezentacji Portugalii został ukarany jednoroczną,

a bramkarz 6-miesięczną dyskwalifikacją.

Dalszych dwunastu graczy łącznie z graczami rezerwowymi otrzymało lżejsze kary dyskwalifikacyjne.

Nysa — PZW Czarni Nowa Ruda 1:1 (0:0)

Kłodzko (p). Na stadionie miejskim w Kłodzku rozegrane zostały interesujące zawody piłkarskie pomiędzy miejscową Nysą a prezydentem do mistrza III grupy klasy B podokręgu wałbrzyskiego, PZW Czarnymi z Nowej Rudy. Czarni, które przywiązywały dużą wagę do tego spotkania, przyjechali do Kłodzka w najsilniejszym składzie, toteż walka była niezwykle zacięta. Gra szybka i okresami nerwowa, zwłaszcza ze strony gości. Do przerwy znaczna przewaga Czarnych, w drugiej połowie gry gospodarze przejęli inicjatywę, w swoje ręce, dzięki czemu zdołali zapewnić sobie zwycięstwo.

Zwycięską bramkę po dramatycznej wprost walce z bramkarzem Czarnych zdobył Pilaszek.

W obu drużynach dobrze wypadli bramkarze, widoczny pech natomiast prześladował ataki zarówno Czarnych jak i Nysy. Czarni na skutek swej porażki w Kłodzku mają minimalne szanse na zdobycie mistrzostwa w III grupie.

Piłkarze belgijscy we Wrocławiu

Wrocław. — Do Wrocławia przybędzie 16 bm. reprezentacja Żydowskich Klubów Sportowych z Belgii, która rozegra kilka spotkań na Dolnym Śląsku. M. in. goście będą grali z reprezentacją Żydowskich Klubów w Sportowej Dolnego Śląska.

Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego

Wydział Energetyki i Ruchu

poszukuje

dla podległych sobie zakładów

1. 3 generatorów o mocy od 800 — 1000 KW, 3000 — 3150 Volt, 180 — 300 obr./min., 50 okr./min.
2. 1 generatora o mocy 1800 — 2000 KW, napięcie, obroty, okresy j. w.
3. 1 generatora o mocy 500 KW, 250 — 1000 obr./min., 3000 — 3150 Volt, 50 okr./min.

Oferty wraz ze szkicem wymiarowym i dokładnym opisem składać: Centralny Zarząd Przemysłu Włókienniczego, Wydział Energetyki i Ruchu, ŁÓDŹ, Piotrkowska nr. 51, pok. 28/29. 2502

DYREKCJA LASÓW PAŃSTWOWYCH OKR. WROCŁAWSKIEGO, Wrocław, ul. Bujwida 31

posiada do sprzedaży drewno

remanentowe, użytkowe, okragłe, rodzajów iglastych (sosna, świerk), nadające się do przetarcia względnie do użycia w stanie okragłym. Drewno może być przetarte na miejscu i wywiezione w stanie tarcicy.

Nabywcy otrzymają zezwolenie na wywóz z terenu Dolnego Śląska. Informacji udzieli: Dyrekcja Lasów Państwowych we Wrocławiu, Wrocław, ul. Bujwida 31. Biuro Użytkowania i Zbytu Drewna, pokój nr 53.

Dyrektor Lasów Państwowych (PAP) 2646 (—) inż. Jan Tomaka

»Polskie Zdroje« to zdrowie twoje!

Naprawdę skuteczne — jedyne w użytku domowym — prawdziwy towarzysz-pomoc

LECZNICZE WODY MINERALNE WSZYSTKICH UZDROWISK
Sole kąpielowe — ciechocińska, iwonicka jodobromowa; okłady boro-winowe trwałe

O wykwintnym smaku musujące wody mineralne. Nowość: lemoniady — oranżady na cukrze z krystalicznej górskiej wody mineralnej — jedyne pewne wody do picia.

»Polskie Zdroje« Bytom, Oświęcimska 21

Własne oddziały: Bielsko, Kazimierza Wlk. 3, Dąbrowa Górnicza, Dąbrowskiego 1, Bytom — jak wyżej, Zabrze, Pl. Warszawski 2, Gliwice, Skowrońska 4 a.

Spółdzielnie Spożywców — Ubezpieczalnie — Apteki — Drogerie — Domy wypoczynkowe — wysoki rabat.

Na składzie: Zuber, Jan, Główny z Krynicy, Józefina, Magdalena, z Szczawnicy, Dąbrowka, Mieszko, Waclaw z Solic, Krystynka z Ciechocinka, Sniadecki, Marchlewski, z Kudowy. 2655

Nasze wody reklamują się same swoją skutecznością w cierpieniu

CZŁONKOWIE ZWIĄZKÓW ZAWODOWYCH

korzystają

z biletów ulgowych na Wystawę Rzemiosła u Katowicach (Hale Wystawowe)

Wystawa czynna codziennie od 9⁰⁰ do 20⁰⁰

600.000 kilowatów

turbiny wyremontował

TURBOMONTAŻ

KATOWICE

ul. Poniatowskiego 30, telefon 304-76

2660

RADIOTECHNIK

naprawia wszelkie aparaty, duży wybór lamp — Katowice, Mikołowska 17, Tel. 335-82. 2540

Szczotki, Pędzle, Leżaki

Katowice, Warszawska 63, tel. 301-50. 2590

BIURO BUDOWY ZAKŁ. WŁÓKIEN. W ŁODZI

ogłasza

przetarg nieograniczony

na ustawienie i zmontowanie dla Państwowych Zakładów „POLESKA WELNA” w Zielonej Górze, kotła parowego syst. „Babcock-Wilcox” o ciśn. rob. 16 atm. pow. ogrzewalnej ok. 200 m² wraz z wykonaniem obmuru i przystosowaniem do istniejących fundamentów.

Szczegółowe warunki przetargowe, druki ofertowe i informacje można otrzymać w Biurze Budowy Zakładów Włókienniczych w Łodzi, ul. Sienkiewicza Nr 47 codziennie od dnia 12. VI. br.

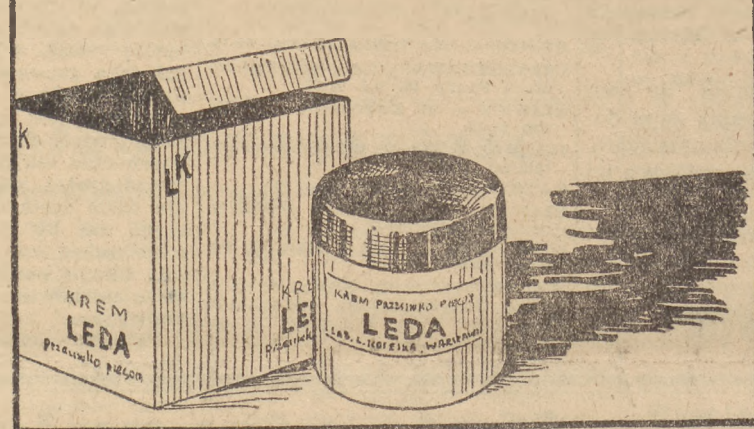
Oferty należy składać lub nadsyłać do Biura Budowy Zakładów Włókienniczych w Łodzi, ul. Sienkiewicza Nr 47 do dnia 25. VI. 47 r., godz. 12.

Otwarcie ofert nastąpi w dniu 25 czerwca 47 r. o godzinie 12-ej. 2643

NAJSKUTECZNIEJSZY KREM

LEDA

PRZECIWKO PIĘGOM

Zawiadamiam

moich P. T. Klientów o przeniesieniu mego przedsiębiorstwa w Aleksandrowicach z ul. Harcerskiej na ul. Kasprzaka 1.

Polecam nadal moje starannie wykonane modele dla wszelkich odlewów.

BUDOWA MODELI

EDWARD DUDEK

2658

BIELSKO-ALEKSANDROWICE

ZAODRZAŃSKIE ZAKŁADY BUDOWY MOSTÓW I WAGONÓW W ZIELONEJ GÓRZE

(woj. poznańskie) — poszukują

TECHNIKA LUB MISTRZA

dla działu spawania elektrycznego. Mieszkanie zapewnione. (PAP) 2667

KOMUNALNA KASA OSZCZĘDNOŚCI powiatu prudnickiego w Prudniku ogłasza**publiczny nieograniczony przetarg**

na dalszy częściowy remont budynku K. K. O. położonego w Prudniku przy ul. Piastowskiej 18

Budowa obejmuje następujące roboty:

1. elektryczne
2. murarskie, ciesielskie, dekarne, szklarskie i malarskie
3. wodociągowe i monterskie
4. stolarskie meblowe
5. kowalskie i
6. blacharskie.

Blisze informacje i podkłady można otrzymać codziennie w kasie w godzinach urzędowych.

Oferty w zalakowanej kopercie należy składać w kasie do dnia 18 bm. do godz. 13, po czym nastąpi komisyjne otwarcie ofert.

W ofercie należy podać termin wykonania robót.

K. K. O. zastrzega sobie dowolny wybór oferenta bez względu na wysokość oferowanej ceny remontu oraz unieważnienie przetargu bez podania przyczyn. 2657

Wolne posady

MECHANIK — monter, o-
beznany z pracami warsztatowymi, samochodowy mi, motorami Diesla oraz tokarkami, z dobrymi poleceniami zostanie przyjęty. Mieszkanie do dyspozycji, stołówka, karty aprowizacyjne, płaca według umowy zbiorowej. Zgłoszenia Kamieniom Bazaltu Gracze, pow. Niemodlin. 3226d

ZDOLNY i doświadczony **GUZIKARZ** poszukiwany do prywatnej firmy. Zgłoszenia z odpisami świadectw do Biura Handlowego, Zarebska, Katowice. Kościuszki 68, tel. 334-53. 3911g

DOBRA kucharka restauracyjna na dobrych warunkach potrzebna. Zgłoszenia do Dziennika Zachodniego pod „Kawaleria” 10052g

POTRZEBNA wychowawczyni dla dwójki dzieci. Warunki i traktowanie bardzo dobre. Częstochowa, Waszyngtona 49, m. 4. (PAP) 3241d

BUCHALTERA

lub kupca znającego buchalteryę na stażowo zastępcy kierownika przyjmie zaraz Fabryka Przetworów Rybnych Rybacko-Przem. Spółdzielnia Pracy „ŁOSOŚ”, Gdynia, Oddział w Chorzowie, ul. Ogrodowa 33, 265e

PAŃSTWOWA CENTRALA HANDLOWA ODDZIAŁ REJONOWY W SOSNOWCU. PRZYJMIĘ SAMODZIELNYCH KSIĘGOWYCH, POMOCNIKÓW KSIĘGOWYCH ORAZ WYPROBOWANYCH PRACOWNIKÓW DO PROWADZENIA KARTOTEKI. ZGŁOSZENIA PISEMNE Z ZYCIORYSAM I ODPISAMI ŚWIADECTW UPRAŚNIA SIĘ KIEROWAC: PAŃSTWOWA CENTRALA HANDLOWA ODDZIAŁ REJONOWY W SOSNOWCU, ul. 1-Maja Nr. 11a. OSOBY ROZMÓWY W DNIACH 19 i 20 od godz. 14 — 16-tej. (PAP) 3404d

MYDLARZ znający dobre gotowanie potrzebny zaraz. Warunki według umowy. Wiadomość Będzin, Sielec ka 55. 10143g

PAŃSTWOWE

Warsztaty Samochodowe Nr. 1 — Katowice, ul. Mikołaja Reja 6a. zatrudnia natychmiast: blacharzy, ślusarzy, fachowców do robót karoseryjnych oraz kowala. Zgłaszać się w godz. 8-16. (PAP) 2405d

AUTO — elektromonter potrzebny. Dobre warunki. Częstochowa, Waszyngtona 1/5 Grzesiekiewicz. 3408d

POSZUKUJE siły kwalifikowanej do pedicury od z r. Zgłoszenia Bata Jelenia Góra, Konopnickiej 20. 3412d

Posad poszukują

KTORZY z szlachetnych kupać da posadę energicznemu handlowcowi z znajomością wszelkich prac sklepowych i domowych. Zgłoszenia Katowice, Kuchanowskiego 7 m. 2. 10028g

LINOTYPISTA poszukuje posady. Warunek: mieszkanie 2 pokoje z kuchnią. Póste Restante, Wieciek pow. Lębork — pod „555” 3356d

ZDOLNA kosmetyczka, przyjmie posadę lub współpracę. Zgłoszenia do Dziennika Zachod. pod „Kosmetyczka”. 10015g

DYPLOMOWANY rolnik z dłuższą praktyką poszukiwany do posady administratora majątku. Zgłoszenia pod „Zdobobliżowy officer” PAP, Bielsko, Barlickiego 3. (PAP) 3407d

KIEROWNIK Spółdzielni, kilkuletnia praktyka, poszukuje pracy w spółdzielni, w spółdzielni rolniczo-handlowej, w spółdzielni Domu. Towarowym. Miejscowość obojętna. Łaskawa zgłoszenia do Dziennika Zachodniego Sosnowiec pod „Kierownik”. 940g

OGRODNIK, specjalista kwiatciarz, warzywnik, hodowla szklarniowa, znajomość sadownictwa — pszcze larstwa, poszukuje posady, spółki, dzierżawy. Tylko poważne oferty prosi kierować. „PAR” Kraków, Rynek Główny 46, pod nr. „1040”. 3339d

BUCHALTER — bilansista rutynowany, zakłada i prowadzi księgowość w przedsiębiorstwach handlowych. Łaskawa zgłoszenia do Dz. Zach. pod „734”, 10160g

BUCHALTER — bilansista, handlowiec, kilkunastoletnia praktyka zmiany pracę. Zgłoszenia „Dziennik Zachodni” Katowice „Warunki”. 10142g

BUCHALTER — bilansista przyjmie pracę popołudniową. Zgłoszenia „Dziennik Zachodni”, Katowice „Księgowość”. 10143g

DELOGOETNI kierownik techniczny działu maszyn. Obsługi kotłów parowych itp. obejmie posadę zaraz. Oferty „Czytelnik” Katowice pod „technika”. 10125g

MELODA fachowa siła z kilkuletnią praktyką poszukuje posady kelniera lub bufetowej w kawiarni lub w cukrowni od zaraz ewentualnie od 1 lipca. Najchętniej wyjazd na Dolny Śląsk. Referencje poważnych osób może przedłożyć. Na zadanie st. 22. Dziennik Zachodni Katowice. 10151g

AKUSZERKA przyjmie pracę prywatną lub w szpitalu. Wiadomość Chorzów II ul. 11-go listopada 30. 10145g

Kupna

TRÓJKOŁOWIEC motorowy w dobrym stanie zakupi w wytwórni chemicznej „HEL”. Częstochowa, Ochotników Wojennych 4/6, tel. 13-79. (PAP) 3220d

KUPNO! SPRZEDAŻ! Okulary, lupy, termometry, instrumenty miernicze, aparaty, materiały fotograficzne „OPTIKA”, Bytom, Dworcowa 7, tel. 51-66. 2404d

FIRMA „KAWAT” Katowice, Brata Alberta 4 (naprzeciw Sl. Zakł. Technicznych, tel. 347-45) stale kupuje wełnę owczą i przędzie maszynową. 9309g

ŁÓJ topiony, lanoline, wazeline, mentol, olejki perfumeryjne, surowce kosmetyczne, czerzyne, kartony „Unra” w każdej ilości zakupi „ENOLA” Łódź, Napierkowskiego 24, telefon 177-00. Przedstawiciel: Katowice-Ligota, Polska 3, tel. 253-83. (PAP) 9038d

KUPIE 200 do 300 beczek drewnianych bądź żelaznych z otwieraniem dnem w dobrym stanie. Zgłosz. Katowice, Mieleckiego 6, m. 6, telef. 313-18. 9873g

ROENTGENA diagnostycznego lub uniwersalnego kupi roentgenolog. Zgłoszenia Krawczyk, Łódź, Piotrkowska 50. 2246d

ZAMYKARKE automatyczne do konserw natychmiast zakupi Spółdzielnia Przemysłu Mięsnego w Warszawie, ul. Targowa 27. 10075g

KUPIE podwozie z karoserią „Mercedes” V 170. Oferty do Dziennika Zachodniego Katowice pod „V 170”. 10239g

AGAR — agar kupujemy stale „Lechia”, Warszawa Jakubowska 18. 3123d

KALAFONIE, kauczuk kupimy. Zym. Mamlok, Sosnowiec, Zymierskiego 98. 4590g

KUPIE odpadki ze skór miękkich, różnego koloru. Niedostatki, Częstochowa, Al. Wolności 3/5. 3330d

KUPIMY zaraz motor, ew. blok do samochodu osobowego 4-cylind. Fiat Włoski 108 O. Spółdzielnia „Las”, Jagiellońska 38, telefon 236. 3349d

KUPIE motor F. 8. Typ 1943 r. nowy lub w bardzo dobrym stanie. Zgłoszenia Wł. Pawłowski Krapkowiec pow. Opole, tel. 5. 3410d

TRANSFORMATOR 10-15 KV 110/220 volt i TOKARKA 1-2 m. kupimy. Automotor, Gliwice, Jagiellońska 26, tel. 51-79. 3386d

KUPIE maszynę do wytwórnicy wody sodowej w dobrym stanie. Podać cenę. Zgłoszenia pod Nr. „857”, „Czytelnik”, Katowice. 10141g

AUTO 1-1½ t. tylko w dobrym stanie kupię, Będzin Małachowskiego 10, tel. 713-28. 10156g

KUPIE umywalkę lekarską w dobrym stanie, lampę kwarcową. Zgłoszenia „Czytelnik” Sosnowiec pod „Umywalka”. 10159g

KUPIE dom z ogrodem wgl. polem do 5 ha w zdrowej okolicy. Oferty „Czytelnik”, Katowice pod „887”. 10150g

ANGIELSKIEGO, rosyjskiego go najszybciej wyuczam. „Dyplomowany” tel. 347-94.

Nauka i Sztuka**Sprzedaż**

FIRMA „KAWAT” — Pierwsza Katowicka Zmechanizowana Wytwórnia Materiałów Wełnianych, ul. Brata Alberta 4 (naprzeciw Śląskich Zakładów Technicznych) poleca materiały wełniane (z apreturą bielską) na płaszcze, kostiumy i ubrania męskie. 3308g

SPORT — wszystko dla piłki nożnej, siatkówki, koszykówki, boksu dostarcza Dom Sportowy, Jan Pujdak i S-ka, Łódź, Piotrkowska 83, tel. 126-62. 3158d

SPRZEDAŻ wszelkich realności Warszawa — Łódź — Poznań — Gdynia — Katowice — Kraków — Rzeszów — Krynica — Zakopane i inne miejscowości załatwia Centralne Biuro Sprzedaży Nieruchomości **WŁODZIMIERZA HUKA** — Kraków Pijarska 19, telefon 500-05. 3158d

„CHŁODZIK”

MALTO
Orzeźwiający i odżywczy napój słodowy dla wszystkich. — Tani, bo przyrządza go się w domu. — Do nabycia wszędzie. Składnica: **KATOWICE**, pl. 37-61, ności 11, telefon 337-61. 257e

MLYŃSKIE maszyny, przy bory wszelkiego rodzaju dostarcza firma Kanarek, Kraków, Mazowiecka 35. 3099d

DOMEK 1-piętrowy murywany w Sosnowcu (Śródmieście) z placem 924 m², sprzedam. Oferty nadsyłać: Biuro Ogłoszeń PAP, Łódź, Piotrkowska 133 pod „Domek”. (PAP) 3190d

WYTWÓRNA wag stołowych nawiąże stosunki z odbiorcami i zakupi blachę m o s i ę z n a. Zgłoszenia „Mars”, Wadowice, 7a, trzaska 35. 3146d

FOTOGRAFIE nagrobkowe (porcelanowe) wykonuje „EL-CHA-FILM”, Warszawa, Jerozolimskie 27. Provincie informujemy listownie. 2847d

SIATKĘ ogrodzeniową z drutu ocynkowanego Ø 2,5 mm, sprzedaje w wytwórni Piotra Urbanczyka. Wiadomość tel. 315-58. 3224d

SPRZEDAM pole na budowlisko lub do użytku w obrębie Piotrowic, Katowice, Ligota Średnia 10. 10146g

KAFLE kwadratowe białe w każdej ilości do nabycia: Kafiarnia Kaczyńska, Myszków. (PAP) 3406d

SPRZEDAM większą ilość koszyczków do truskawek 2 i pół kg, cena do omówienia na miejscu. Zgłoszenia Wł. Pawłowski, Krapkowiec, pow. Opole, tel. 5. 3409d

TŁOKI SAMOCHODOWE gwarantowana jakość, duży asortyment, „Automotor”, Gliwice, Jagiellońska 26, tel. 51-79. 3322d

SPRZEDAM kompletne urządzenia fabryki lemoniady. Oferty pisemne: Pruszków, Mickiewicza 4/7, Wojciechowski. 3402d

POKOST sztuczny 1a, kreda malarska, farby, lakiery itd. dowolne ilości, stale na składzie „Mewa”, Katowice, Mikołowska 21. Telefon 307-13. 10137g

ŁÓŻKA duże i dziecięce dla pensjonatów, domów wypoczynkowych, 2000ków na składzie. Ceny bezkonkurencyjne. „Mewa”, Katowice, Mikołowska 21. Tel. 307-13. 10138g

FORD-EIFEL-TAUMI część silniczkowa do sprzedania, wiadomość Kraków Autocord pl. Kleparski 12. 10140g

SYPIALNIE, kuchnie, stoły, krzesła, tapczany, fotele, meble biurowe poleca Skład Mebli Katowice Starowiejska 3. 10144g

ŁODÓWKĘ elektryczną po kolowa bez kompresora sprzedam. Oferty do Dziennika Zachodniego pod „Za oferowana Cena”. 10153g

SPRZEDAM z powodu uszczerpkienia mieszkania sypanie, jadalnię ewentualnie gabinet. Chorzów, Stawowa 10 m. 3. 10155g

PLAC z wapnem gazowym Zabkowice do sprzedania. Wiadomość Katowice, Warszawska 69, przybory szewskie. 19157g

WIERTARKI ręczne dwubiegowe, uschwyty do wier tel. kły tokarskie, podstawki uniwersalne do czujników zegarowych poleca Wytwórnia Narzędzi „Spin” Gliwice Wrocławska 26. 10029g

AUTOBUS 30 - osobowy Chevrolet nowoczesny wyposażony, zarejestrowany, sprzedam. Kraków, Wrocławska 78, tel. 566-21. 3400d

TAPCZANY trwałe, estetyczne poleca Wilczkiewicz Katowice, Kościuszki 31. 3140d

Mieszkania

ZAMIEŃ mieszkanie w Katowicach, centrum 2 pokoje kuchnia, słuźbowa, łazienka na 3 pokojowe w Chorzowie. Wiadomość Chorzów 1-go maja 26 m. 2. (koło stadionu). 10152g

Lokale handlowe

WARSZTAT mechaniczny dobrze prosperujący, z powodzeniem wyjazd sprzedam. Oferty Czytelnik Gliwice pod „Warsztat”. 9998g

ODSTĄPIE sklep elektro-techniczny z towarami i pracownią elektro-techniczną przy ul. Stalina. Tylko poważne oferty. Wiadomość, Wrocław, ul. Stalina 120, w sklepie. 3302d

Z POWODU wyjazdu sklep w Katowicach odstąpię za zwrot kosztów. Oferty „Czytelnik” Katowice pod „Katowice”. 10123g

DŁA FOTOGRAFA. Wynajem lub odstąpię zakład fotograficzny rutynowanej sile. Warunki według umowy. Fotograf „Stena” Zyrard, Kolejowa 23. 10158g

ZAKŁAD fryzjerski obecnie męski, nadaje się na damski, w Katowicach, sprzedam z powodu wyjazdu. Oferty „Dziennik Zachodni” Katowice pod nr. „941”. 10139g

RESTAURACJĘ w dobrym punkcie zabru odstąpię lub przyjmie wspólnika. Zgłoszenia Dziennik Zachodni Zabrze pod „Zabrze”. 10154g

Lekarskie

CHOROZY na gruźlicę, bronchit, astmę zadawnioną, katar, zaflegmienie, kaszel, pomoc i ulgę przyniesie wam „PINUZAN”. Do nabycia w aptekach oraz Wytwórni Farm. Chem. „Zdrowie”. Katowice, Warszawska 56. 3033d

Kursy Kierowców SAMOCHODOWYCH

Mieczysław Studencki

Katowice, Stawowa 5
Telefon 34870 i 34872

wyszkolił tysiące kierowców w czasie 15-letniego istnienia na Śląsku. 2492

Poszukiwania

NAGRODA za wskazanie miejsca pobytu Cudzik Haliny ur. 5.5.1925 Grudziądz. Wiadomości do księgarni „Czytelnik” Jelenia Góra 1 Maja 18 pod „Nagroda”. 3350d

KTOKOLWIEK mógłby udzielić informacji o Józefie i Zofii Werber, zamieszkałych przed wojną w Worochcie, pow. Nadwornia, proszę jest o przesłanie ich na adres: Skarżyska Jadwiga, Łódź, Rudzka Pabianicka, Rudzka 29. 34